

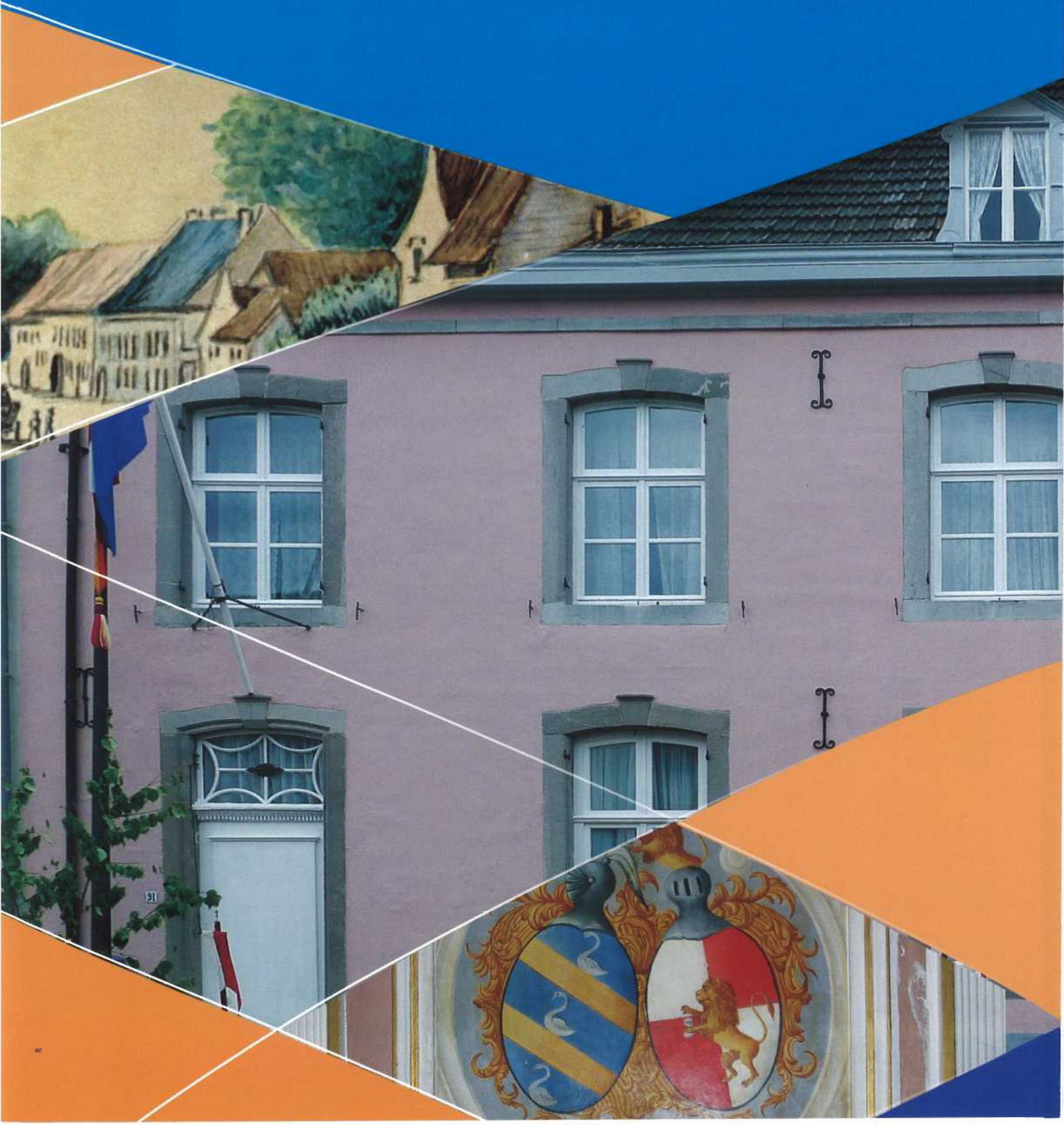
JAARGANG 47 | 2019 | 3

KONINKLIJK

LGOG

LIMBURGS TIJDSCHRIFT VOOR **Genealogie**

Inhoudsopgave

Van de redactie	78
Joannes Godefridus Lebens en Anna Lousberchs, hun voor- en nageslacht door drs. Henk J.L.M. Boersma hjlmbuersma@ziggo.nl	79
Boekaankondiging Van Cuijlen naar Luijs (Luys) Onderzoek naar een molenaarsfamilie door Wiel Luys, w.luys@home.nl	95
Heraldiek. Rouwborden in de kruisgang van de Onze Lieve Vrouwekerk van Maastricht. Deel 4 door dr. Régis de la Haye, r.delahaye@planet.nl	96
In Memoriam Nico Hamers door Arno Coopmans, a.j.coopmans@hetnet.nl	103
Boekaankondiging Drie broers Goovaerts door Loe Baltussen, baltussenslangen@home.nl	104
Vader en zoon Savelkouls komen uit de kast door Frans Savelkouls, frans.ans.savelkouls@hetnet.nl	105
Dopen van kinderen van Maasschippers te Olne (provincie Luik) 1676-1678 door Arie Jan Stasse, ajstasse@telfort.nl	107
16e Genealogische Ontmoetingsdag Limburg van de Kon. Ver. Familiekunde Vlaanderen - Prov. Limburg vzw door H.J. (Bert) van Laer, vanlaer@home.nl	108

Het LTVG verschijnt vier maal per jaar en is:

- Voor leden van zowel het Koninklijk LGOG als ook de Sectie Genealogie gratis. Het lidmaatschap van de Sectie Genealogie bedraagt voor leden van het Koninklijk LGOG € 25,00 per jaar. Leden van de Sectie Genealogie ontvangen drie maal per jaar een Nieuwsbrief.
- Een abonnement zonder lidmaatschap kost € 30,- per jaar.
- Losse nummers zijn verkrijgbaar voor € 7,50 per uitgave (excl. verzendkosten).

Voor lidmaatschappen, abonnementen en losse nummers: Bureau Koninklijk LGOG, Postbus 83, 6200 AB Maastricht, tel. 043 321 25 86
Mailadres: info@lgog.nl. Website: www.lgog.nl.

Redactie: Ton van den Berg, Jan Hanssen (hoofd- en eindredacteur), Bert van Laer (secretaris), Funs Patelski en Ruud Straatman.

Redactieadres: Uilenweg 1, 6006 SK Weert, tel. 0495 54 47 58
Mailadres: vanlaer@home.nl

Het werk van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap wordt in belangrijke mate ondersteund door

provincie limburg

Van de redactie

Het herfstnummer van dit jaar start met een lijvig artikel over het in 1700 getrouwde echtpaar Lebens-Lousberchs en hun familie. Het is het resultaat van een uitvoerig bronnenonderzoek verricht door Henk Boersma afkomstig van Eijsden. In die plaats en ook in het nabijgelegen dorp Gronsveld speelden beide families een zeer belangrijke rol in het openbare leven. Beide geslachten hadden er talrijke bestuursfuncties en hun nageslacht was decennialang rentmeester van de graven van Gronsveld. Frappant is tevens dat het woonhuis van deze rentmeesters nog steeds bestaat en prachtig is gerestaureerd in zijn oorspronkelijke achttiende-eeuwse staat door de huidige bewoners Willy Keijser-Schuurman en Harry Huveneers.

Verder is in dit nummer het slotdeel te vinden van de serie over de rouwborden uit de Onze Lieve Vrouwekerk te Maastricht van Régis de la Haye. Vergaap u aan de mooie foto's van deze borden! Ook opgenomen zijn een tweetal boekaankondigingen. De eerste betreft de familie Luijs of Luys, waarvan de oudste generaties voornamelijk leefden in het Belgisch-Nederlandse grensgebied tussen Weert en Bocholt (B). Veel van de leden van deze familie waren actief als molenaar en bijgevolg is in dit werk ook heel wat materiaal te vinden over de geschiedenis van molens. Het tweede boek betreft de beschrijving van het leven van drie broers Goovaerts en is eveneens een internationale familiegeschiedenis. Deze familie, met roots in België, leefde behalve in Nederland ook in Nederlands-Indië, Bulgarije en Duitsland. Frans Savelkouls besteedt in een artikel aandacht aan een Duitse tak van zijn familie die hij na een eerste kennismaking tientallen jaren geleden eindelijk wist aan te sluiten. U ziet, maar het moet eigenlijk allang bekend zijn: genealogie in Limburg is bijna altijd internationale genealogie!

Dat laatste wordt nog eens bevestigd door een kort artikel van Arie Jan Stasse over het dopen van kinderen van Maasschippers in het Belgische dorp Olne.

We blijven in België met de aankondiging van onze voorzitter Bert van Laer van een genealogische ontmoetingsdag in Tongeren. Een van de hoogtepunten van die dag zal de uitreiking vormen van de tweede Edmond Delhougne Penning aan Piet Severijns.

Ook moeten we via Arno Coopmans melding maken van een triest bericht. Vlak voor het ter perse gaan van dit nummer bereikte ons de kennisgeving van het overlijden van Nico Hamers, voor de meeste Limburgse genealogische onderzoekers een bekende verschijning. We wensen zijn echtgenote en nabestaanden heel veel sterkte toe in de komende tijd!

Jan H. Hanssen

Grafisch ontwerp huisstijl Koninklijk LGOG:

Crasborn Communicatie Vormgevers, Valkenburg aan de Geul
Opmaak/grafische verzorging: A.S.M. (Funs) Patelski, Klimmen
Druk: drukkerij econoom bv beek-l

ISSN 0169-5177

Illustraties dienen vrij van rechten te worden aangeleverd.
Overname van artikelen alleen na schriftelijke toestemming van de redactie.

Joannes Godefridus

Lebens en Anna Lousberchs

hun voor- en nageslacht

HENK J.L.M. BOERSMA

Joannes Godefridus Lebens uit Eijsden en Anna Lousberchs uit Gronsveld zijn beiden telgen uit vooraanstaande en gefortuneerde families. Joannes Godefridus Lebens was een zoon van Wilhelmus Lebens, die tal van openbare ambten uitoefende in Eijsden, Mesch, Berneau en 's-Gravenvoeren; Anna Lousberchs was een dochter van Lambertus Lousberchs, die gedurende tientallen jaren secretaris was van het graaf-

schap Gronsveld. Hun huwelijk bracht het beste van twee families bij elkaar. Aan het huwelijk van Joannes Godefridus en Anna ging echter enige commotie vooraf.¹ Van belang is te weten dat Joannes Godefridus als inwoner van Eijsden (Staats gebied sedert het partagetraactaat van 1661) gehouden was het Echtreglement uit 1656 te respecteren. In dat reglement was onder meer bepaald welke stappen door de inwoners van gebieden die onderhorig waren aan de Staten-Generaal moesten worden genomen om tot een wettig huwelijk te komen. Een wettig huwelijk kon onder meer worden gesloten door een predikant of door een delegatie van de plaatselijke schepenenbank. Voor protestanten bleef het daarbij. Katholieken lieten hun huwelijk daarna ook nog inzegenen door hun pastoor. Aan het huwelijk gingen drie roepen vooraf teneinde eventuele huwelijksbeletsels te kunnen achterhalen.

Titelpagina van het Echt-Reglement zoals verschenen in 1660 bij de weduwe en de erfgenamen van Hillebrandt Jacobsz van Wouw te Den Haag.

Echt - Reglement ,
Over de Steden , ende ten platten Lande , inde
Heerlijckbeden , ende Dorpen staende onder
de Generaliteyt .

IN 'sGRAVEN-HAGE.
By de Weduwe, ende Erfgenamen van wylen Hillebrandt Ja-
cobsz van Wouw, Ordinaris Druckers vande Hoogh Mo:
Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlan-
den. Anno 1660. *Met Privilegie.*

Wat was het geval?

Op 15 juli 1700 verschenen voor stadhouder en schepenen van Eijsden Joannes Lebens, *jonkman wonende alhier*, en Anna Lousbergh, *jongedochter van Gronsveld*, met het verzoek om in ondertrouw te worden opgenomen en hun eerste huwelijksafkondiging te doen op zondag aanstaande (18 juli). Aangezien Joannes nog minderjarig was, hij was 22 jaar (mannen waren pas met 25 jaar meerderjarig), had hij toestemming nodig van zijn ouders (art. 46 van het Echtreglement). Anna was 20 jaar en had daarmee de leeftijd bereikt die voor vrouwen als meerderjarig werd aangemerkt en behoefde dus geen toestemming van haar ouders om het huwelijk aan te kunnen gaan. De ouders van Joannes gaven inderdaad hun toestemming.² Maar de ouders van Anna onthielden desondanks hun toestemming. Zij werden door de schepenenbank in de gelegenheid gesteld om *suffisante* [ter zake doende] *ende wettige redenen* aan te voeren waarom dit voorgenomen huwelijk niet zou mogen plaatsvinden.

De reactie van de ouders van Anna liet niet lang op zich wachten. Vader Lambert Lousberchs stuurde reeds op 17 juli een brief aan schout en schepenen van Eijsden waarin hij protest aantekende tegen de op 15 juli uitgegane huwelijksafkondigingen. Naar verluidt had zijn dochter Anna op 14 juli het ouderlijk huis verlaten zonder hem daarvan in kennis te hebben

Onder aan de Diepstraat in Eijsden was eertijds een weg richting Visé. Deze maakte deel uit van de Trichterweg. Het hier getoonde deel was aan de Kreefkuil (ref. wapen Lebens); foto auteur.

gesteld. Maar het bezwaar van de vader was van andere aard. Hij had zijn toestemming geweigerd omdat Anna en Joannes familie van elkaar waren, zij het in een verre graad van bloedverwantschap. Deze werd niet verder geduïd, maar uit mijn onderzoek is gebleken dat zij het echtpaar Jan Rutten en Sophia Mieckens als gemeenschappelijke voorouders deelden.³ Zij waren daardoor bloedverwanten in de derde en vierde graad gemengd.

In overeenstemming met de afspraken die daarover gemaakt waren tijdens het Concilie van Trente, zo voerde vader Lousberchs aan, was dat een huwelijksbeletsel. Een huwelijk kon dan alleen plaatsvinden nadat daarvoor gedispenseerd was door de bisschop waaronder de betreffende parochie ressorteerde. Let wel: het betreft kerkelijke recht. Per kerende post antwoordden schout en schepenen dat in de artikelen 59, 60, 61, 62, 63 en 64 van het Echreglement (dit betreft burgerlijk recht) geen redenen waren aangevoerd waarmee *konnen gestuyt worden* en aangezien geen andere bezwaren waren aangedragen zouden de *houwelijckse proclamatien haren cours sullen moeten hebben*.

De genoemde artikelen en de artikelen 54 tot en met 58 waren een nadere uitwerking van artikel 54: *Ende also volgens de Goddelijcke, natuyrljcke ende beschreven rechten, in den heyligen echten staet, als in een ordeninge Godes tot eerlijck onderhoudt, ende verbreydinge des menschelijcken geslachts ingestelt tusschen diegeene die malkanderen in bloede ofte swagerschap te nae zijn bestaende, verboden is houwelijck te contracteren. Soo is 't, dat wij de verboden graden die klaer zijn, hier oock hebben doen uytdrukken, opdat*

niemandt eenige ignorantie en pretendere met als samenvattende conclusie, vervat in artikel 65: Ende wij verklaren bij desen nul ende van geender waerden, ende niet te mogen bestaen, ofte sullen worden ghecontraheert de houwelijcken die in dusdanigen verboden graden zijn. In de genoemde artikelen werden achtereenvolgens huwelijken verboden tussen onder meer aanverwanten en bloedverwanten. De hier aan de orde zijnde graad van bloedverwantschap was niet verboden, hetgeen de schepenbank tot bovenstaande conclusie leidde.

De schepenbank vond een nader onderzoek naar hun besluit niet noodzakelijk ondanks de verplichting daartoe in geval van twijfel zoals omschreven in artikel 70: *Ende alsoo in 't aengaen van den echten staet bijsonderlijck dient ghelet, dat deselfde gheschiede sonder confusie der voorszede graden, waerdoor groote swarigheden in de successien, ende andersints rijsen; soo ordonneren ende statueren wij mits desen dat indien yemandt versoect ondertrouwt ende ghetrouwt te worden, in diergelijcke voorvallen raeckende de eerbaerheit en de confusie der graden, ende dat de gerechten, commissarissen, ofte kerckenraden, daer 't selve voort komt mochten twijffelen, of dienaengaende bij de voorszede articulen is gestatuteert, ofte niet, dat sij luyden 't selve onse Raden van Brabandt ende Vlaenderen respectieve sullen aengheven, midderwijlten de ondertrouwde, ende de proclamatien surcherende, totdat die met kennisse van saecken bij haer toegelaten, ofte geweygert sal worden, soo als na de Goddelijcke ende civile rechten bevonden wort te behooren, waernaer sich een yegelijck sal hebben te reguleren.*

Na de drie achtereenvolgende huwelijksaankondigingen, die klaarblijkelijk verder zonder stuiting verliepen, vond de huwelijksvoltrekking voor de schepenbank plaats op 1 augustus 1700. De actie van de ouders van de aanstaande bruid ten spijt had het koppel reeds op diezelfde 15 juli dat zij hun voornemen te trouwen bij de schepenbank hadden kenbaar gemaakt, hun huwelijk laten inzegenen door de pastoor van de parochie Breust waaronder Eijdsden ressorteerde.⁴

In de registratie daarvan werd geen enkel gewag gemaakt van dispensatie noch beletsel. Klaarblijkelijk waren de ouders niet op de hoogte gesteld van het voorgenomen huwelijk. Als zodanig was dat ook niet noodzakelijk omdat de bruid en de bruidegom voor de katholieke kerk meerderjarig waren (jongens 16 jaar, meisjes 14 jaar). En de pastoor, die ongetwijfeld op de hoogte was van de actie van de vader van de bruid, vond het klaarblijkelijk niet nodig zelf aanvullend onderzoek te doen naar de verwantschap tussen Joannes en Anna.

Het blijft enigszins gissen waarom vader Lousberchs zich zo heftig tegen dit huwelijk verzet heeft. Het zou ermee van doen kunnen hebben, dat hij zich gelet op zijn maatschappelijke positie en bestuurlijk functioneren voorbeeldig wilde gedragen, vervolging wilden voorkomen en vooral geen aanstoot wilden geven in de kleine gemeenschappen waarvan hij deel uitmaakte. En ook tussen de beide families is het allemaal goed gekomen zo blijkt.

Het huwelijk werd geconsumeerd zoals mag blijken uit de geboorte en doop van het eerste kind van het echtpaar te Breust op 18 augustus 1701. (O)Pa Lousberchs was doopvader van zijn kleindochter Anna Catharina, die de namen kreeg van haar beide grootmoeders. Vele jaren later opteerden de echt)paren Lebens-Lousberchs en Lousberchs-Ruth (Rutten) zelfs voor een gezamenlijk graf.

De grafzerk is bewaard gebleven in de kerk van Gronsveld. Het opschrift daarvan luidt: *Hic resurrectionem carnis expectant/Nob. D. Joannes Godefridus Lebens/Huius dum vixit S.R.I. comitatus/et Dynast. Slenack. Drossardus/secret in Bornum Altae Curiae fon./Comit. Scabin. et Not. Reg. cum/uxore Anna hic quoque jacentis Lamberti Lousberchs ejusdem comit./post patrem secret. et Not. Reg./ et Anna Rutten filia legitima/Obiit primus 24 Julii 1742 Aet. 62/ Secunda IXbris [november] 1762 Aet. 82/ Tertius 6 Feb. 1735 Aet. 87/ Quarta 27 April 1692 Aet. Anno/In quorum et eorum decedentium memoriam/monumentum hic posuit familia/R.I.P.*⁵ Het kan verkeren.

Fragment genealogie van de familie Lebens

De familie Lebens, ook Leebens, Libens, Liebens en Leijbens wordt al in 1439 (*Johan Liebenszoon van Eijdsden*) genoemd in het oudste overdrachtsregister van de schepenbank van Eijdsden⁶ en behoort daarmee tot de oudste families van deze plaats.

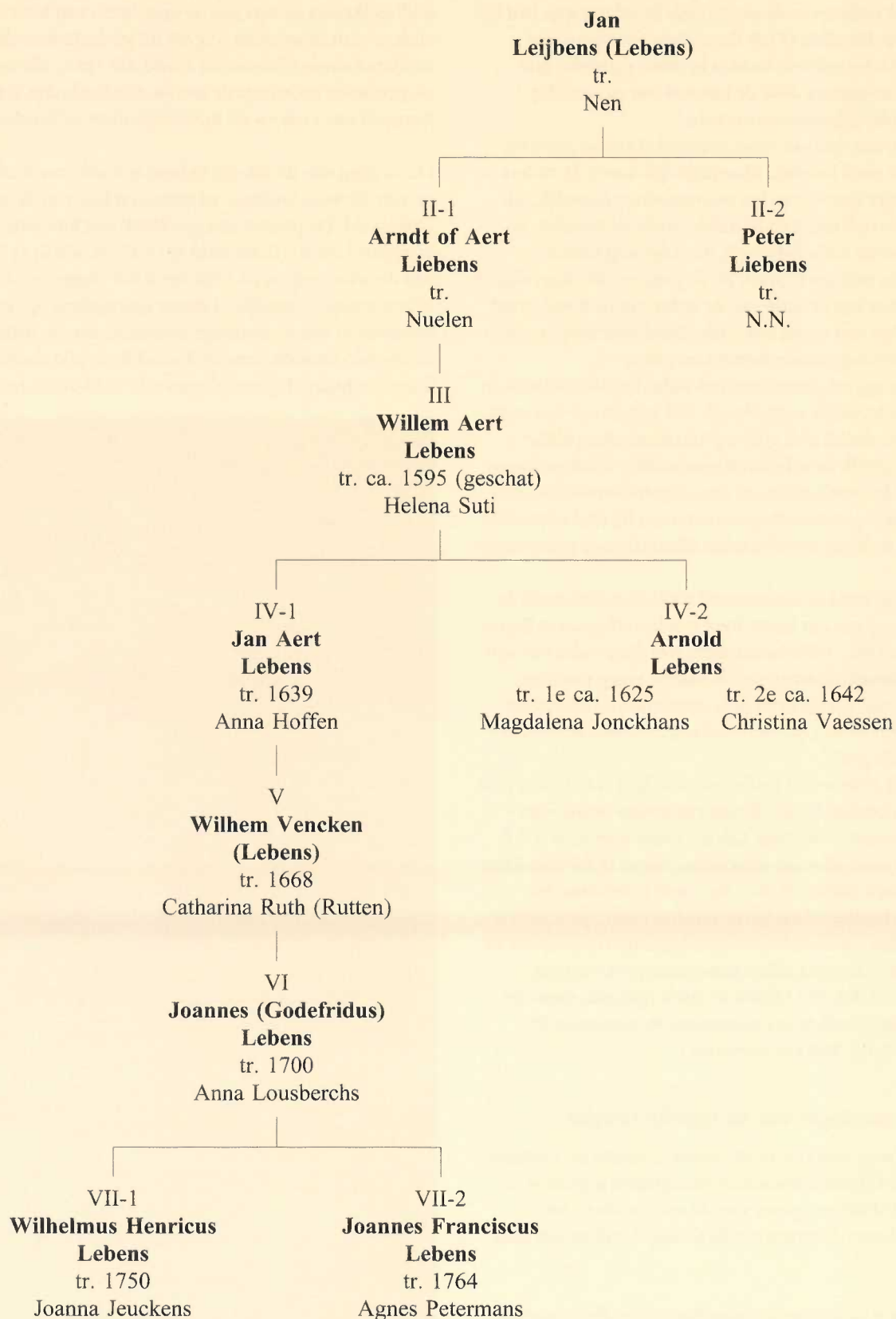
Eerder werd een heel beperkte stamboom van deze familie samengesteld en gepubliceerd door Max van Heyst. Het betreft alleen de nazaten van Guilielmus Lebens (Eijdsden 1641-1719) en Catharina Ruth (Eijdsden 1644-1711).⁷ Van de daarin onder generatie III genoemde Joannes Godefridus Lebens, gedoopt Rekem 20 aug. 1752, werd de levensloop en

zijn nageslacht behandeld door Jan Verzijl.⁸ Daartoe behoorde o.a. mr. Josephus Eduardus Lebens (Maastricht 1816-1883), advocaat te Maastricht, groot liefhebber van geschiedenis en oudheidkunde en een van de oprichters van het LGOG.⁹ Een andere vooraanstaande telg uit dit geslacht betreft Franciscus Emilius Lebens (Gronsveld 1834-Luik 1883), die naam maakte als professor architectuur aan de Academie der Schone Kunsten van Luik en als bouwingenieur te Verviers.¹⁰

Het wapen van de familie Lebens is onder meer overgeleverd op een zilveren konings- of majoor'splaat van de schutterij van Gronsveld. De plaat is een geschenk van Johannes Franciscus Josephus Lebens (Gronsveld 1717-1782), die in 1770 majoor van de schutterij werd. Ook werd het wapen als deel van het alliantiewapen Gauthier-Lebens geschilderd op twee schouwboezems in zijn voormalige woonhuis aan de Rijksweg 91 te Gronsveld toen dit bewoond werd door zijn dochter Emerentiana Philippina Lebens (Gronsveld 1775-1857) en haar echt-

Het alliantiewapen Gauthier-Lebens boven de schouw in het rentmeestershuis te Gronsveld. Foto Harry Huveneers

genoot Frans Amor Jan Gauthier. De omschrijving luidt als volgt: wapen: gevierendeeld, 1 en 4 van zilver, 2 en 3 van rood, over alles heen een klimmende leeuw van goud met in de voorpoten een gouden drinkbeker of kelk in de ene variant en een kreeft of krab in de andere variant. Helmtteken: de leeuw ten halve.¹¹ Persoonlijk denk ik dat de variant met het kreeftje de juiste weergave betreft, om reden dat de familie Lebens eeuwenlang hun woonstee heeft gehad in een huis aan de Maas te Eijsden, tegenover de huizen ter plaatse genaamd de Kreefkuil in de voormalige Trichterweg. Met het kreeftje in het wapen wordt daar dan aan gerefereerd, lijkt mij. *Si non è vero, è ben trovato!*

De hiervoor genoemde Johan Lyebenszoon van Eijsden was gehuwd met Lysen, een zus van Heynrich Arnolts van Vleek.¹² Op 20 februari 1447 verkocht hij zijn huis en hof te Eijsden aan Gerart van Hasselt en zijn brouwgereedschap aan diens broer Jan van Hasselt.¹³ Naar de reden van de verkoop kunnen we slechts gissen. Uit een andere bron is bekend dat hij in de huidige Diepstraat in Eijsden nog een huis bezat tegenover de dingbank met de welluidende naam '(die) Merdieu' (Mère Dieu)¹⁴ en als bode werkzaam was bij de schepenbank van Eijsden.¹⁵ Ook was hij actief als fruithandelaar, zij het met een niet al te beste naam. Hij kwam zijn afspraken nogal eens niet na, hetgeen tot rechtszaken leidde.¹⁶ In 1448 kocht hij krachtens beschud een halve morgen land gelegen tussen Sint-Christinaland en Hennen Heckens van Lieben Guedemans die dit eerder gekocht had van Meylot Loreeszoon van Emael.¹⁷ Op 8 oktober 1448 verkocht hij dit perceel aan de olieslager Olyver van Caestert.¹⁸ Later, in 1454, verkocht hij onder meer een beemd gelegen op de Maas aan Colijne op de Maas.¹⁹ Voorts bezat hij nog enige erfpachten die hij te gelde maakte²⁰ en was hij actief als koper daarvan.²¹ Zowel op 16 juni 1461 als op 15 december 1461 vestigde hij een grondrente op zijn hiervoor genoemde huis en hof Mère Dieu.²²

Over de verdere levensloop van deze Johan Liebenschoon zijn we vooralsnog niet geïnformeerd.

Hier laat ik de stamboom volgen van een latere Jan Lebens, die omstreeks 1480-1540 leefde, mogelijk een kleinzoon van de hiervoor genoemde Johan Lyebenszoon. Dat hij en Johan Lyebenszoon directe familie van elkaar zijn, blijkt uit de afhandeling van een geschil in 1631 tussen de familie Lebens (met name de erfgenamen van Willem Art Lebens) en de armentafel van de H. Geest te Maastricht over de betaling van een grondrente die terugging op een overeenkomst die in 1456 tussen partijen was gesloten (destijds door Jan Lebens van Eijsden).²³ Klaarblijkelijk was hier sprake van een eeuwigdurende niet aflosbare schuld.

I. **Jan Leijbens (Lebens)**, geb. Eijsden ca. 1480 (geschat), overl. ná 9 jan. 1531 en waarschijnlijk vóór 26 dec. 1540; tr. **Nen**, geb. ca. 1480 (geschat), testeert 26 dec. 1540²⁴.

De kinderen van dit echtpaar zijn ons bekend door de *lesten wille ende testament* van Nen de vrouw van Jan Lebens, dat zij op 26 december 1540 heeft opgemaakt voor de schepenbank van

Eijsden. Haar laatste wil omvat de wensen die zij nog vervuld wilde zien en betreft de bestemming die zij wilde geven aan haar aardse goederen. Uit de opgave blijkt dat haar man waarschijnlijk reeds was overleden (het lijkt mij onwaarschijnlijk dat zij testeerde zonder haar man te legateren) en dat zij samen vier kinderen hadden: Art, Peter, Jan (= Klerck(z)) en Meijen. De gebruikte formuleringen zijn op sommige punten bijzonder moeilijk te interpreteren.

Waar het mijns inziens op neer komt is het volgende. De erflaatster had twee huizen, een aan de Maas en een in het dorp. Het huis aan de Maas, dat haar man verkregen had uit de erfenis van zijn vader, was voor Art. Het huis in het dorp was voor Peter. Voor de erflaatster diende Peter in zijn huis een kamer in te richten of aan te bouwen voor zijn moeder, waarvoor hij eenmalig 50 gulden kreeg toegeschoven. Art, Peter en Meijen woonden nog bij haar in huis en kregen ieder een bed met toebehoren, een koe en een vaars. Art en Peter kregen ook nog de paarden met hun getuig. Zoon *Klerckz* kreeg een bed met toebehoren, een koe en 5 gulden; Meijen kreeg de kleren van de erflaatster. Eerder, op 9 januari 1531, was Jan Lebens namens zijn echtgenote in het bezit gesteld van de erfgoederen die zijn schoonouders te Breust hadden nagelaten.²⁵

Uit dit huwelijk:

1. Arndt of Aert (afgeleid van de doopnaam Arnoldus) Liebensch, geb. Eijsden ca. 1505 (geschat), **volgt II-1**.
2. Peter Liebensch, geb. Eijsden ca. 1505, **volgt II-2**.
3. Jan Liebensch genaamd (den) *Clerck* (1539: *Jan Lebens den jongen*), geb. Eijsden ca. 1505, overl. vóór 18 juli 1565; tr. **Met Clerckx** (1555: *Met Clerckx huisfrouwe ende Jan Lebes heur huysheer*), geb. ca. 1505 (geschat), overl. vóór 18 juli 1565. Jan zal zijn aliasnaam *Clerck* waarschijnlijk danken aan het beroep dat hij uitoefende of een functie waaraan hij invulling gaf. *Clerck* was in ieder geval destijds in Eijsden de lokale benaming voor de secretaris van de schepenbank.

Op 14 april 1539 ruilde hij *Jan Liebensch soen van Eijsden den clerck genant Jan Liebensch den jonge van Eijsden* samen met zijn zwager Claes Pijsers (Pelssers) van Caestert een stuk land op de Maarlander heide tegen een perceel in de Elfenderbennelt te Caestert met Heijn Proesten van Caestert.²⁶ Op 18 juli 1565 werd Arndt Leebensch en zijn verwanten in het bezit gesteld, dat wil zeggen erkend als erfgenaam en eigenaar, van de nalatenschap van zijn broer Jan Liebensch genaamd *Clerck* en zijn vrouw *Met*, waar deze *vuytgestorven sijn*, zonder deze goederen precies te benoemen.²⁷ Dit doet vermoeden dat het echtpaar kinderloos is gestorven. Tot de nalatenschap behoorde wellicht onder andere een hofje te Eijsden dat hij op 25 maart 1537 had gekocht van de kinderen (Mychiel, Jan, Cluesken, Peusken en Derijck) van Thrijne Pelsers, weduwe van Jan Pelsers.²⁸

4. Meyen (afgeleid van de doopnaam Maria) Liebensch; tr. **Heyn Hoffen alias Cloot**, overl. vóór 4 dec. 1582.

Op 14 april 1573 werd Heyn Hoffen alias Cloot en zijn zwagers Art Liebensch en Derick Nelis door Frans Munichs in het bezit gesteld van een mud spelt erfpacht die hij op goederen van de ontvangers geldende had.²⁹

II-1. **Arndt of Aert Liebens**, geb. Eijsden ca. 1505, overl. ná 1570 (Aanbreng Eijsden); tr. **Nuelen**, overl. Eijsden vóór 6 okt. 1551.

Arndt Lebens behoorde tot de meest gegoede inwoners van Eijsden. Bij de Aanbreng van ca. 1570³⁰ wordt dat perfect inzichtelijk. Hij bezat op dat moment twee huizen, een *op die Maeze* in de Trichterweg (zie hiervoor), het andere *in dat dorp* in de Kerkstraat en daarenboven nog twaalf percelen bouw- en grasland. Eerder, op 6 oktober 1551 was Arndt al in het bezit gesteld van de erfgoederen van zijn overleden echtgenote.³¹

De kinderen van dit echtpaar werden in het algemeen geduid met hun voornaam direct gevolgd door de volledige naam van hun vader (Aert Lebens), het betreft:

1. Willem Aert Lebens, geb. ca. 1545 (geschat), **volgt III**.
2. Nelen Aert Lebens, geb. ca. 1547 (geschat).
3. Margaretha (Griet) Aert Lebens, geb. ca. 1550 (geschat), overl. na 14 juni 1611; tr. voor 13 april 1595 **Johan of Jan Rysack**, burger van (Marckt)Wesent, overl. na 14 juni 1611. Het echtpaar woonde in Wesent (= Visé).

In jongere generaties werden regelmatig Aert en Lebens aaneengesloten tot Aertlebens als ware het een achternaam.

Op 13 april 1595 droeg Johan Rijsack q.q. namens zijn echtgenote Griet uit de erfenis van wijlen Art Lebens de *actie en gerechtigheid* die zijn overleden schoonouders hadden *aen seekere plaetze genaemd Clutgensplaets* binnen de vrijheid Eijsden (onder andere grenzende aan het *Calmyshuys* van scholtis Hendrik Petermans) met de daarop staande last aan Hendrik Petermans voor drie gulden jaarlijkse rente.³²

Op 14 juni 1611 vond er een ruil van onroerend goed plaats tussen Johan Rysack, als man en voogd van Margaretha, dochter van Arndt Lebens, en Hendrick Hoffen. Rysack droeg over vijf grote roeden hoeffs in de Kerkstraat van Eijsden (onder andere grenzende aan *Kalremanshoff* en Jan Liebens) en ontving negen grote en negen kleine roeden land in het *Caustendervelt, over dye Grebbe opten Doetwaterwech*. Voor de *bouwe of schuere* op het perceel van Rysack moest Hoffen daarenboven 160 gulden betalen.³³

II-2. **Peter Liebens (Peter Jan Libens soen)**, geb. Eijsden ca. 1505, overl. Eijsden tussen 1572 en 14 juli 1580; tr. **N.N.**, overl. Eijsden vóór 1580.

Peter behoorde ook tot de meest gegoede inwoners van Eijsden. Bij de Aanbreng van ca. 1570³⁴ was hij eigenaar van een huis in de (huidige) Raadhuisstraat en meerdere percelen bouw- en grasland. Op 14 juli 1580 werden Jan Peter Lebens en *sijn suster* Trijne in het bezit gesteld van alle goederen, zonder deze nader te benoemen, *daer sijn wilen [wijlen] vaeder ende moeder vuyt-gestorven sijn*.³⁵

De kinderen van dit echtpaar werden in het algemeen geduid met hun voornaam direct gevolgd door de volledige naam van hun vader.

Uit dit huwelijk:

1. mr. Jan Peter Liebens (Jan Pira Liebens), geb. ca. 1530 (geschat), overl. ná 1602. Hij was woonachtig te Luik en mogelijk nakomelingen aldaar.
2. Trijne(n) Peter Liebens, geb. Eijsden ca. 1530 (geschat), waarschijnlijk ongehuwd overl. ná 23 jan. 1607.

Zij had een dochter Jen Trijnen Lebens die gehuwd was met **Jan Clouijns**. Op 23 januari 1607 droeg Trijnen het vruchtgebruik dat zij had *op seeckere huys metten plaetse* over aan haar schoonzoon q.q.³⁶

Meteen nadat Jan en Trijne Lebens in het bezit waren gesteld van de nagelaten goederen van hun ouders begonnen ze deze te verkopen. Zo verkochten ze bijvoorbeeld op 14 juli 1580 vijf grote roeden (akker)land bij de *Cruyserecht*.³⁷

Dat broer en zus samen de nalatenschap van hun ouders te gelde maakten doet vermoeden dat zij de enige twee erfgenamen zijn. Mogelijk hadden zij echter nog twee broers, alsdan met name Tijs Peter Leijbenszoon (vermelding 1568) en Wouter Peter Liebens (vermelding 1607).

III. **Willem Aert Lebens**³⁸, geb. ca. 1545 (geschat), overl. ná 29 mei 1627 en vóór 5 jan. 1640; tr. ca. 1595 (geschat) **Helena Suti**.

Op 4 december 1582 legde Welhem Lebens een verklaring af ten gunste van Leen Pachen van Maarland. Hij verklaarde dat hij Pachen schadeloos zou stellen vanwege mogelijke schulden van Heyn Cloot zaliger, *sijns Welhems oeme*.³⁹

Willem was woonachtig in Eijsden. Hij was desalniettemin *een van de heerschappen van de laethof van Schey* en later een van de drie grondheren van deze laathof onder Noorbeek. Dat blijkt mede uit een attest dat op 29 mei 1627 werd opgesteld door Peter Scruers, Gercken Nissen en Willem Screurs ten overstaan van schout en schepenen van Noorbeek op verzoek van jonker Hendrik Meutter genaamd Velraede over de verdeling van de hof van Scheye in drie delen tussen de erfgenamen van Vorst van Rickelt, de erfgenamen van Herman van Iseren en Willem Art Lebens van Eijsden.⁴⁰

In 1692 lieten de erfgenamen van Willem Aert Lebens voor de schepenbank van Eijsden in een gerechtelijke attestatie omstandig vastleggen dat de inkomsten (cijnzen in diverse vormen) van de laathof door en vanwege zijn erfgenamen nog steeds werden genoten. Het betrof schepenen en oud-griffier Willem Lebens, zoon van Jan Art Lebens, en Arnoldus, Helena, Gertruid en Maria Lebens van de in Maastricht woonachtig geweest zijnde Arnold Lebens en zijn tweede echtgenote Christina Vaessen. Jan en Arnold waren twee van de vier kinderen van het echtpaar Lebens - Suti. De andere twee waren Margariet en Maria. Zij en hun eventuele nakomelingen werden niet in de erfenis betrokken.⁴¹

Een voorbeeld daarvan betreft de verdeling van 21 *meys* capuyenen en negen stuiver cijns vanwege de cijnhof van Scheye tussen jonker Hendrick van Velraede genaamd Muetter, namens de erfgenamen van Mathijs Rijckelt zaliger, Johan van

Iseren, schout van Vijlen en Holset, en Michiel Bettonville, representerende jonker Herman van Iseren, juffr. Elisabeth Rijckelts te Gulpen en Willem Aert Lebens van Eijsden, samen representanten en erfgenamen van de cijnshof.⁴²

Uit het huwelijk Lebens - Suti :

1. Jan Lebens, geb. ca. 1596, **volgt IV-1**.
2. Arnold Lebens (Art Lebens van Eijsden), geb. ca. 1598 (geschat), **volgt IV-2**.
3. Margriet Lebens (Marijngen Willems dochter Aert Lebens), geb. ca. 1600 (geschat), overl. ná 29 juni 1665; tr. Breust 11 sept. 1618 {get.: Wilhelmus Meckens de jongste zoon van de koster uit Eijsden, zijn dienstmaagd en anderen} **Matthias Waelpots**, geb. ca. 1591 (geschat), overl. vóór 8 febr. 1625, zoon van Jan Waelpots, gerechtsbode van de schepensbank van Eijsden, en N.N.⁴³
4. Maria Lebens; tr. **Andries Mathewis Bleijswijck**. Zij testeerde te Leiden, evenwel wonende aan de Haarlemmerpoort in het Ambacht Oegstgeest, op 15 november 1651. Het betrof een mutueel testament. Tevens werd bepaald dat ieder van hun gezamenlijke kinderen 200 gulden zou krijgen, evenals haar voorkind Annetghen Gerrits. Klaarblijkelijk was zij eerder gehuwd geweest. Zij tekende met *Marijke Willems*.⁴⁴

IV-1. **Jan Aert Lebens (Jan Lebens van Eijsden)**, geb. ca. 1596 (geschat), gegoed te Moelingen, overl. tussen 16 juni 1667 en 23 maart 1674; tr. Breust 18 juni 1639 {get.: Joannes Peters (?), Catharina van den Aacken} **Anna Hoffen**, geb. Caestert, ged. Breust 21 febr. 1610 {peetouders: Wilhelmus Tilmann, molaar, Maria Noppis}, overl. tussen 16 juni 1667 en 23 maart 1674, dochter van Henricus Hoffen en Helena Schroun.⁴⁵

Rond 1674 waren hun kinderen overgegaan tot de verdeling van hun nagelaten goederen, waaronder hun woonhuis in de Kerkstraat te Eijsden.

Op de inwonerslijst van Eijsden d.d. 11 mei 1663 werd Jan Art Lebens opgenomen als *halfwinne* (pachter) en eigenaar van een bunder, elf grote roeden en tien kleine roeden land.

Daarmee behoorde hij tot de meer welgestelde inwoners van Eijsden.⁴⁶

Op 16 juni 1667 ging Jan Art Lijebens, echtgenoot van Anna Hoffen, een ruiling aan met Hendrick Ruth, echtgenoot van Elye Spauwen, allen inwoners van Eijsden. Jan droeg over een jaarlijkse rente van zes erfvaten spelt staande op Metsmeckershof te Rijckholt (Breuster goed), een stal, gebouw en mesthof in Eijsden onder in het dorp aan de Maas, met als burengenoomde Hendrick Ruth en de wederdeling die in bezit was van Willem Aert Lijebens, een zoon van Art Lijebens, én zijn derde deel van een daaraan gehorende andere mesthof (de andere twee delen waren in bezit van Jan Pieters) met de gerechtigheid (erfdienstbaarheid) om over de twee delen die Pieters in zijn bezit had te mogen *uyt- ende invaren*.

Het deel van Lebens was belast met 1/3 pul (biermaat) aan de heer van Eijsden. Jan ontving van Hendrick 2½ grote roede (Breuster) weide, uit een groter perceel van vijf roeden, dat gelegen was aan de kapel van Maarland.⁴⁷

Uit het huwelijk Lebens-Hoffen:

1. Helena Vencken (Lebens), geb. Eijsden, ged. Breust 22 jan. 1640 {peetouders: Matthias Lamberts, schout van Moelingen, Amielydis echtgenote van Arnoldi Aert Lebens}, overl. vóór 24 jan. 1644 (zie hierna).
2. Wilhem Vencken, geb. Eijsden, ged. Breust 17 maart 1641 {peetouders: Hieronimus Stas, Anna Roulants}, **volgt V**.
3. Helena Vencken (alias Lebens), geb. Eijsden, ged. Breust 24 jan. 1644 {peetouders: Paulus Stas, Ida N.N.}, overl. Eijsden 14 nov. 1726 *plusquam octuagenaria vidua ultimi matrimonij Cornelij Theuijtt (ex letarga)*⁴⁸; tr. 1e ca. 1673 (geschat ultimo) **Jan Diricx**, geb. ca. 1627, mogelijk te Mesch, schepen aldaar, overl. Mesch 26 nov. 1675 (waarschijnlijk), zoon van Dirick Hanssen alias Lemmens en Barbara Schelen alias Van den Drees⁴⁹, weduwnaar van Anna Vrancken (zie hierna); tr. 2e **Jan Frambachs**, schepen van Mesch; tr. 3e ca. 1684 **Cornelius Teuth**, geb. Eijsden ca. 1664, burgemeester van Eijsden, overl. Eijsden 28 dec. 1706 aan de gevolgen van voetjicht en koorts, zoon van Cornelis Teuijth en Agnies Janssen.⁵⁰

Uit deze drie verbintenissen zijn een aantal kinderen bekend. Deze zijn mede van belang voor het bepalen van de identiteit van de partners van Helena en de jaren waarin de huwelijken werden voltrokken. Voor zover bekend:

Uit het huwelijk Diricx-Vencken (alias Lebens):

- a. Barbara Diricx, ged. Mesch 24 febr. 1674 {peetouders: Egidius Francken namens Wilhelmus Lucassen uit Libeek, Catharina Ruttens}.

Grafkruis van schepen Jan Diricx en Anna Franken (IV-1 sub 3); foto auteur.

Grafkruis van schepen Ian Frambax (IV-1 sub 3); foto auteur.

- b. Anna Diricx, ged. Mesch 30 jan. 1676 {peetouders: Wilhelmus Lebens namens Gasparus Vierele, burger van Luik, Petronella, zuster van Joannes Diricx}, overl. aldaar 24 febr. 1676.

Uit het huwelijk Frambachs-Vencken (alias Lebens) zijn geen kinderen bekend.

Uit het huwelijk Teuth-Vencken (alias Lebens):

- a. Anna Teuijth, geb. Eijsden ca. 1685, overl. aldaar 7 mei 1707.
- b. Cornelis Teuijth (Theut), geb. Eijsden ca. 1687, overl. aldaar ca. 1742 (geschat); tr. Breust met dispensatie van de roepen en vanwege de gesloten tijd (advent) 17 dec. 1707 {get.: Joannes Petrus Wijers, Maria Agnes Lebens, Paulus Schroeuunn} **Elizabeta Wiers (Wijers)**, geb. Eijsden, ged. Breust 24 maart 1688, overl. aldaar 17 aug. 1772, dochter van Bartholomeus Wijers, secretaris van Breust, en Margaretha Frambach.
- c. Agnes Theut, geb. Eijsden, ged. Breust 25 maart 1689 {peetouders: Jan Theut, Agnes Jansen}, waarschijnlijk aldaar overl. 8 nov. 1691.

Haar eerste man, Jan (Joannes) Hansen alias Diricx (Diricx, Deerricx etc.), huwde omstreeks 1656 met de uit Mesch afkomstige Anna Vrancken, gedoopt aldaar 7 juli 1622 als dochter van Hendrick Vrancken, secretaris van de schepenbank aldaar en Gertrudis Hustin.⁵¹ Anna Vrancken overleed te Mesch op 16 augustus 1670 blijkens opschrift van het bewaard gebleven grafkruis, waarop ook haar man vermeld staat alsook de verwijzing naar haar vader (en zijn functie!): *Hier is begra/ven den eersamen ende seer dis/creten Ioannes*

Diricx in syn leven/ schepen der Vrije Herlickheit Mesch/is in den Heer ontslaepen 16.5 [helaas niet geheel leesbaar] den 26 9ber [november] ende 1670 den 16 ostmaand [oogstmaand = augustus]/ sijne huysfrouwe Anna Francken die/wertyghe dochter van Henderykus/Franken in/syn leven se/retaris tot Mesch bydt/ Godt voor/hvynne syele/.⁵² Door haar vroegtijdig overlijden bleef haar man, schepen van Mesch, achter met vier jonge kinderen.

In een een-tweetje tussen Jan Diricx, medeschepen en tevens secretaris van Mesch, en Willem Lebens, werd Helena Lebens, een zus van Willem voorgedragen als echtgenote. Zij was 17 jaar jonger dan Jan. Zij zijn omstreeks 1673 gehuwd. Uit dit huwelijk kwamen nog twee kinderen voort, waarvan er een reeds binnen een maand na de geboorte overleed. Waarschijnlijk overleed Jan zelf op 26 november 1675. Zijn jongste kind zou dan geboren zijn na zijn overlijden. 1685 als jaar van overlijden is niet mogelijk omdat Helena Lebens reeds in 1684 geduid werd als weduwe van Jan Diricx (alsook van haar tweede man Jan Frambachs). Hoe het ook precies zij, Helena Lebens hertrouwde met Jan Frambachs. Ook hij was schepen in Mesch. Uit hun huwelijk zijn geen kinderen bekend. Het is onbekend wanneer Jan Frambach overleed.

Zijn grafkruis is bewaard gebleven en draagt als opschrift: (wapenschild, beladen met eg) / *Hier is/begraven Ian Frambax/saliger schepen tot/Mechs ende Mayken Diriks die gestorven is/den ... A° 16.. bidt Godt/voor hare siel^{en}/.⁵³*

Mayken Diriks is waarschijnlijk een zus van haar eerste man Jan Diricx, of een kind uit haar huwelijk met Jan Diricx. Helaas is de sterfdatum niet meer leesbaar.

Bijzonder is nu dat Margaretha Lebens, een jongere zus van Helena, huwde met Dirick Dirix, ook schepen te Mesch, een zoon van de hiervoor genoemde Jan Diricx en Anna Vrancken, de eerste man van Helena. Helena was *de facto* de stiefmoeder van Dirick.⁵⁴ Na het overlijden van Jan Frambachs was Helena in financieel slecht vaarwater geraakt. Reden voor haar hiervoor genoemde schoonbroer Dirick Jan Dirix, na vereffening van onderlinge schulden conform overeenkomst van 4 november 1676, om ook nog een aantal van haar *Helena Lebens, weduwe van Jan Frambachs ... ende haere dochtere Barbara Deerrix verweckt in haers eerste huwelijk met wijlen Jan Dericx van Mesch* andere schulden, waarmee onroerend goed was belast dat zij had gekregen uit de erfenis van haar ouders, over te nemen. Deze overeenkomst werd op 28 maart 1684 gesloten en op 27 april 1684 voor de schepenbank van Mesch gerealiseerd.⁵⁵

Omstreeks 1684, in ieder geval ná 28 maart 1684, huwde Helena met Cornelius Teuth van Eijsden. Met hem kreeg zij te Eijsden nog minstens drie kinderen. Op de inwonerslijst van Eijsden d.d. 21 december 1694 staat het huishouden Teuth - Lebens vermeld onder nr. 65: *Nelis Teuijth, Helena Lebens sijn huysvrouw, 2 kinders, een meyt. Noch in voorraet 30 vat koren.*⁵⁶ Cornelius overleed aldaar op 28 december 1706. Helena overleefde hem bijna 20 jaar.

4. Margaretha Lebens, geb. ca. 1655 (geschat), overl. ná 29 febr. 1736; tr. tussen 23 maart 1674 en 5 febr. 1678 **Dirick (Theodorus) Dirix (Diricks)**, geb. ca. 1653 (geschat), schepen van Mesch 1686-zeker 1733, testeerde mutueel op 25 oktober 1733,⁵⁷ overl. vóór 29 febr. 1736, zoon van Jan Hanssen alias Dirickx, schepen van Mesch, en van Anna Vrancken.⁵⁸

Op 23 maart 1674 ging zij *Margrite Lebens jonge dochter* een ruiling aan met haar broer Guill. Lebens. Zij droeg over *haer part ende deel in den huuse, mesthoff, stallingen ende moesthoff* gelegen te Eijsden in de Kerkstraat, grenzende aan een zijde de erfgenamen van Pieter Ruth zaliger en aan de andere zijde genoemde Guill. Lebens met de wederdelinge, een en ander zoals zij het had verkregen uit de nalatenschap van hun ouders. Het huis was belast met een kapoen aan de heer van Eijsden en een half mud spelt aan de Armen van Eijsden. In ruil ontving zij enige landerijen.⁵⁹

5. N.N., tr. **Gasparus Vierende (Viel)**, burger van Luik (doopheffer in 1676 en 1682).
6. N.N., tr. **Guilielmus Franciscus de Tongre**, burger van Visé (doopheffer in 1695). Hij testeerde te Maastricht op 20 april 1715 ten gunste van zijn zoon Guilielmus François de Tongre en de twee kinderen van zijn zoon, Guilielmus en Marion de Tongre.⁶⁰

IV-2. **Arnold Lebens**, geb. ca. 1598 (geschat); tr. 1e ca. 1625 (geschat) **Magdalena (Amielydis) Jonckhans**, overl. ca. 1640; tr. 2e ca. 1642 (geschat) **Christina Vaessen**. Zij woonden in Maastricht.

Uit het huwelijk Lebens-Jonckhans:

1. Helena Vencken (Lebens), geb. Eijsden, ged. Breust 1 dec. 1626 {peetouders: Petrus Jonckhanssen, Aert Lebens}.
2. Cornelia (Nelen) Ardt Lebens, geb. Eijsden, ged. Breust 28 okt. 1628 {peetouders: Adam van Moulingen, Margareta de Porta}, tweeling met navolgende.
3. Wilhelmus (Willem) Ardt Lebens (Liebens), geb. Eijsden, ged. Breust 28 okt. 1628 {peetouders: Gilis Nelen, Johan Rijsack}, tweeling met voorgaande, lakenwever (drapier) te Maastricht, aldaar op 11 september 1656 uitgeroepen tot burger van Maastricht in het ambacht van de gewantmakers (beroepen die verband houden met de vervaardiging van laken)⁶¹; tr. **Helena (Magdalena) Lamberts**. Beiden waren protestant en waren vanuit Maastricht te Eijsden omstreeks 1660 *ingekomen* als lidmaat.

Uit het huwelijk Lebens-Lamberts:

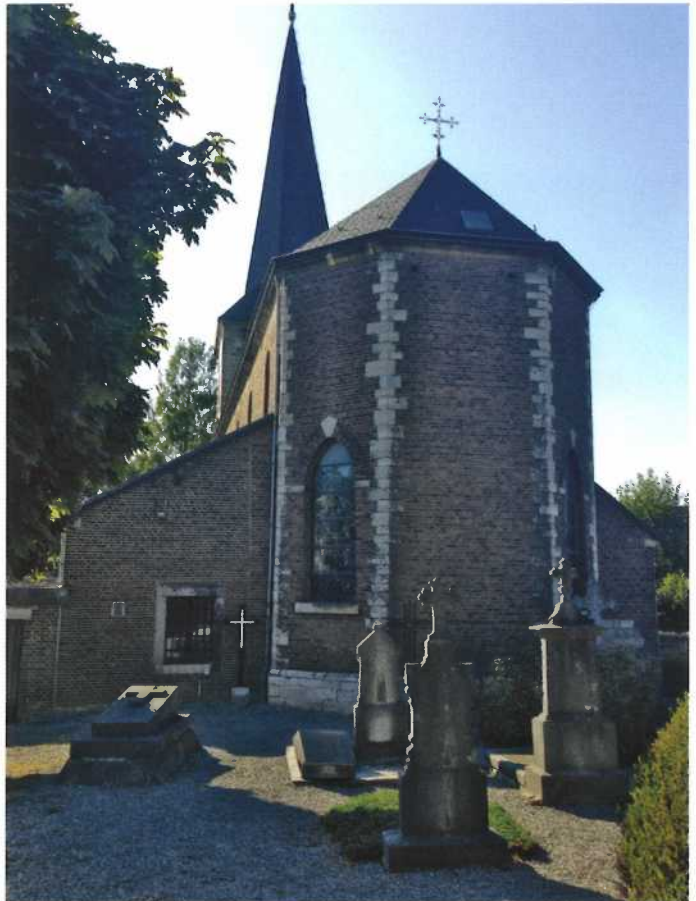
- a. Helena Lebens, ged. (prot.) Eijsden 3(?) dec. 1660. Op de inwonerslijst van Eijsden d.d. 11 mei 1663 werd hij, Willem Art Lebens, opgenomen als *wullenwever* (wolwever) en eigenaar van een grote roede land. Daarmee behoorde hij voor wat betreft het bezit van onroerend goed tot de zeer kleine luiden.⁶² Uit dezelfde lijst bleek dat Jan Leben Jonckhans, die een huis huurde van Henryck Ruth, als knecht werkzaam was bij hem en *gen goet* had.

4. Margareta Vencken (Lebens), geb. Eijsden, ged. Breust 15 dec. 1632 {peetouders: Lambertus Lambert, Ida Tossis}.

Uit het huwelijk Lebens-Vaessen:

5. Helwig (Helena) Lebens, ged. Maastricht-Wyck (St.-Mart.) 7 juli 1643 {peetouders: Matthias van Herve namens Hubertus Graeven, Anna Houfften}.
6. Gertrudis (Gertruyd) Lebens, ged. Maastricht-Wyck (St.-Mart.) 15 nov. 1645 {peetouders: Matthias van Herve namens Henricus Stassen, Maria Stassen}.
7. Arnold(us) Lebens, ged. Maastricht-Wyck (St.-Mart.) 7 juni 1648 {peetouders: Renerus Vossen, Helwig Mertens}.
8. Maria Lebens, ged. Maastricht-Wyck (St.-Mart.) 2 april 1651 {peetouders: Johannes Petermans, Gertrudis Crijckels}.

V. **Wilhem Vencken (= Guilielmus (Wilhelmus) Lebens)**, geb. Eijsden, ged. Breust 17 maart 1641, schepen van de hoofdbank 's-Gravenvoeren 1719, notaris imperial geadmitteerd door de Souvereine Raad van Brabant te Brussel 1667, procureur te Eijsden 1664, 1668, schepen van Eijsden 1674-1680, 1680-1681, secretaris van de schepenbank van Eijsden 1673-1678, Mesch 1682-zeker 1700 en Berneau 1682-zeker 1697, dorpsmeester voor Eijsden 1708, schepen van Mesch⁶³, eigenaar en bewoner van het ouderlijk huis te Eijsden in de Kerkstraat, overl. Eijsden 25 sept. 1719, begr. *Onder het afdak aan de zuysijde* (graf nummer 1) in de Sint Christinakerk aan de Vroenhof van

Absis van de Sint Christinakerk aan de Vroenhof in Eijsden. Zij die het zich konden veroorloven (schepen Willem Lebens, V) werden in de kerk begraven.

Eijsden⁶⁴; tr. Eijsden volgens het Echartreglement voor de dominee 29 jan. 1668 **Catharina Ruth (Rutten)**, ged. Breust 27 okt. 1644, overl. Eijsden (t.g.v. een beroerte) 1 febr. 1711, dochter van Jan Ruth en Agnes Oist.

Op de inwonerslijst van Eijsden d.d. 14 december 1679 staat hij nog vermeld als *griffier Lebens*.⁶⁵ Op de inwonerslijst van Eijsden d.d. 21 december 1694 staat zijn huishouden vermeld onder nr. 78: *Guill. Lebens, Catharina Ruth sijne huiysvrouw, 4 kinderen, knecht en meyt. Weet geen quantiteyt van sijn koren, mits noch niet heeft gedorsen*.⁶⁶ Hij kocht op 27 oktober 1700 van Gerardus Ruth c.s., griffier van het graafschap Salm, allen kinderen van wijlen Joannes Ruth, *overambtman* te Manderscheid, de helft van huis, stallingen, hof en weide, te Eijsden, zoals Joannes Ruth dit had verkregen uit de nalatenschap van zijn vader Jan Ruth, na deling met wijlen zijn broer Toussaint Ruth, scholtis van Moelingen.⁶⁷

Uit het huwelijk Vencken (alias Lebens)-Ruth:

1. Maria Agnes Lebens, geb. Eijsden, ged. Breust 9 juli 1675 {peetouders: Joannes Dirix, Agnes Oost}, overl. vóór 28 aug. 1680.
2. Joannes Lebens, geb. Eijsden, ged. Breust 24 april 1678 {peetouders: Wilhelmus Frambach, Maria Oest}, **volgt VI**.
3. Maria Agnes Leben(s), geb. Eijsden, ged. Breust 28 aug. 1680 {peetouders: Guilielmus Ruth, Maria Smaelbergen}, overl. Eijsden 3 maart 1723. Zij testeerde op 17 februari 1723.⁶⁸
4. Henricus Leben(s), geb. Eijsden, ged. Breust 5 maart 1683 {peetouders: Gaspar Virel, Maria Hunen namens Agnes Oest}, advocaat, drossaard en procureur-fiscaal van Gronsveld 1746-ca. 1770, na eerst een jaar de functie van drossaard voorlopig te hebben ingevuld⁶⁹, woonde in Eijsden, ongetrouwd overl. aldaar 14 maart 1772.

Handtekening van drossaard Henricus Lebens (V sub 4) met afdruk van zijn zegel in lak (foto: J. Bonnet; met dank aan Jacques van Rensch, Gronsveld).

5. Isabella Lebens, geb. Eijsden, ged. Breust 12 nov. 1685 {peetouders: Mathias van der Muren uit Maastricht, barones Isabella Adolpha de Hoensbroeck echtgenote van baron Arnold Theodoor Amor de Lammargelle, heer van Eijsden}, overl. Eijsden 14 april 1763, begr. in het graf van haar vader in de Sint-Christinakerk te Eijsden aan de Vroenhof (zie

hiervoor); ondertr. Eijsden volgens het Echartreglement voor de dominee 12 febr. 1724, tr. idem 28 febr. 1724 (*in huis van dhr. Dupuits getrouwt*), tr. r.-k. Breust 27 febr. 1724 {get.: Fredericus Depuits, Joanna Depuits} **Henricus Dupuits**, geb. Eijsden, ged. Breust 14 aug. 1697, procureur, schout van Berneau en Mesch, overl. Eijsden 29 aug. 1764, zoon van Bartholomeus Dupuits en Emerentiana Pluijmakers.

VI. **Joannes (Joannes Godefridus) Lebens**, geb. Eijsden, ged. Breust 24 april 1678, notaris en procureur, secretaris van de schepenbank van Gronsveld ca. 1710-1728, drossaard van het graafschap Gronsveld 1720-1741,⁷⁰ overl. Gronsveld 24 juli 1741, woonde achtereenvolgens in Eijsden, Oost (in de voorburch van het kasteel aldaar) en in Gronsveld; ondertr. Eijsden t.o.v. de schepenbank 15 juli 1770, tr. idem 1 aug. 1700, tr. r.-k. Breust 15 juli 1700 {get.: Gerardus Landmeeters, Joannes Mertens} **Anna Lousberchs**, ged. Gronsveld 14 febr. 1680, overl. aldaar 31 dec. 1762 (op grafkruis: .. *IXbris 1762*), dochter van Lambertus Lousberchs en Anna Rutten.

In 1707 raakte hij *Joannes Godefroyd Lebens getrouwt hebbende Anna Lousborgh, dochter van Lambertus Lousborch ende wijlen Anna Ruth, dochter van wijlen Peter Ruth* betrokken bij een rechtszaak waarbij Jan Cloun in conflict was met de weduwe van wijlen Peter Ruth, in naam van haar kind, vanwege onenigheid over een beschudkwestie (vernaderinge).⁷¹

Eerder, op 9 januari 1706, pachtte hij van Mechtildis van Cauwenbergh, weduwe van de heer Lenssen, een perceel akkerland bij de windmolen, onder de jurisdictie van het graafschap Gronsveld. De pachtperiode bedroeg 9 jaar.⁷²

Uit het huwelijk Lebens-Lousberchs:

1. Anna Chatharina (sic!) Lebens, geb. Eijsden, ged. Breust 18 aug. 1701 {peetouders: Lambertus Lausberchs, Catharina Ruch}, overl. Gronsveld 7 aug. 1772; tr. Gronsveld met dispensatie van de roepen en vanwege de gesloten tijd (vasten) 5 maart 1723 {get.: Lambertus Lebens, Agnes Lebens} **Jacobus Berchmans**,⁷³ ged. Gronsveld 16 mei 1697, secretaris van het leenhof van Gronsveld, keizerlijk notaris, landmeter en vicesecretaris van de schepenbank van Gronsveld, overl. Gronsveld 28 okt. 1755, zoon van Adam Berchmans en Elisabeth Coston.
Op 9 sept. 1740 kocht hij van Jan Mertens, burger en koopman te Maastricht en gehuwd met Helena Flammand, een akker gelegen op de Panhof, zijnde een Gronsvelds leen.⁷⁴
2. Agnes Anna Lebens, ged. Gronsveld 30 okt. 1702 {peetouders: Guilielmus Lebens, Anna Cupers}, overl. aldaar 28 juni 1753; tr. Gronsveld 3 april 1736 met dispensatie vanwege vierde graad van bloedverwantschap {get.: Wilhelmus Retraet, Maria Anna Lebens} **Christianus Retraet**, ged. Gronsveld 22 okt. 1714, overl. aldaar 24 nov. 1752, zoon van Guilielmus Retraet en Maria Oliviers.
3. Wilhelmus Henricus Lebens, geb. Gronsveld ca. 1704, **volgt VII-1**.
4. Anthonius Lambertus Lebens, geb. Eijsden, ged. Breust 14 maart 1707 {peetouders: Antonius Udalricus de Hons-

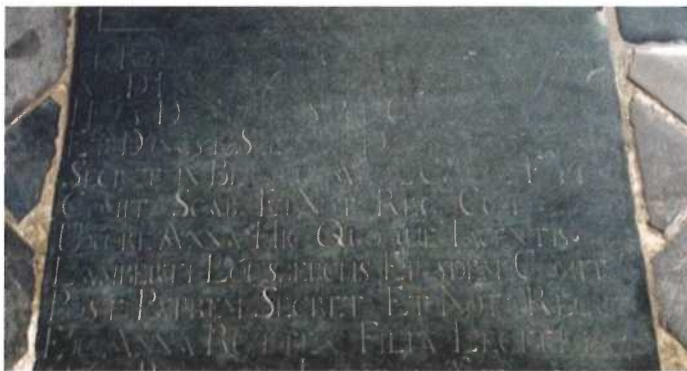

Eijsden,
Kerkstraat 29
(huis links).
Woonhuis van
advocaat Hendrik
Lebens (V sub 4).

broeuck, baron van Oost, Isabella Adolphina de Hoensbrouck, gravin van Geulle}, overl. Oost 23 juni 1708 aan de gevolgen van brandwonden na in een ketel heet water te zijn gevallen, begr. kapel kasteel Oost.

5. Maria Agnes Lebens, ged. Gronsveld 15 april 1709 {peetouders: Lambertus Lousberghs namens Petrus Delhogne, Maria Agnes Lebens}, overl. aldaar 17 febr. 1755; tr. Gronsveld 21 okt. 1731 {get.: Lambertus Caspers, Agnes Lebens} **Antonius Bemelmans**, ged. Gronsveld 24 okt. 1703, overl. aldaar 26 mei 1765, zoon van Guilhelmus Bemelmans en Caecilia Theunissen.

Fragment van de sterk afgesleten, deels onder de kerkbanken gelegen, grafzerk van Joannes Godefridus Lebens (VI), zijn echtgenote Anna Lousberchs, en de ouders van Anna, Lambertus Lousberchs en Anna Rutten (foto auteur; met dank aan Jacques van Rensch).

6. Sophia Lebens, ged. Gronsveld 21 juli 1711 {peetouders: Cornelius Deuth (lees: Teuth) en Sophia Rutten}, overl. aldaar 12 febr. 1735.
7. Lambertus Lebens, ged. Gronsveld 17 febr. 1715 {peetouders: Joannes Lousberghs namens Guilielmus Bernardus Vassens, Elisabetha Lebens}.
8. Joannes Franciscus (Johan Frans) Lebens, ged. Gronsveld 7 juni 1717 {peetouders: Ferdinandus Joannes Olislagers namens graaf Jean Franciscus de Bronckhorst, Catharina Theresia von Frisheim namens gravin Maria Anna von Terin}, **volgt VII-2**.
9. Maria Anna Lebens, ged. Gronsveld 19 sept. 1719 {peetouders: Theodoor Dirickx, Elisabetha Pluijmeckers namens Maria van Hoeten}, overl. Maastricht (Sint Jacobstraat) 20 april 1809; tr. Gronsveld 8 mei 1755 met dispensatie van de roepen {get.: Lambertus Bemelmans, Franciscus Lebens} **Joseph Anton Prummer**⁷⁵, geb. ca. 1720 waarschijnlijk te Ingolstadt, secretaris-commissaris van het graafschap Gronsveld 1752-1779, waarnemend drossaard en fiscus 1772-1778, woonachtig te Eckelrade onder Gronsveld, later te Maastricht in de Sint Jacobstraat, nadien Kleine Gracht, begr. Maastricht (St.-Cath) in de kerk 13 maart 1782.

Uit het huwelijk Prummer-Lebens:

- a. Maria Anna Josepha (de) Prummer, geb. Gronsveld 21 sept. 1756, ged. ald. 22 {peetouders: Henricus Lebens, licentiaat in de beide rechten, drossaard van Gronsveld, Anna Lousberchs, weduwe van Joannes Godefridus

Lebens, in leven drossaard van Gronsveld}, overl. Maas-tricht (Kleine Gracht) 28 juli 1828; tr. Maastricht (St.-Cath.) met dispensatie van één roep 14 juni 1785 {get.: Hubertus Joppen, heer van Beegden, Anna Maria Lambertina Joppen geboren De Behr, Maria Francisca Motten} **Jean Lambert Antoine ridder de Behr**, geb. Luik, ged. aldaar (Notre-Dame-aux-Fonts) 22 sept. 1756, licentiaat in de rechten, advocaat, schepen van Maas-tricht, rechter bij het tribunaal van eerste aanleg te Maas-tricht, overl. Maastricht (Sint Jacobstraat) 9 febr. 1813, zoon van Jean Joseph de Behr, ridder van het Heilige Roomse Rijk, en Anne Céline Thérèse de Fromenteau de Ruijff.⁷⁶

- b. Maria Theresia Prummer, geb. Gronsveld 10 okt. 1758, ged. ald. 11 {peetouders: Guilielmus Henricus Lebens, ontvanger van en wonende te Rekem, Catharina Lebens, weduwe van Jacobus Berchmans, bij leven keizerlijk notaris en secretaris van Gronsveld}, overl. aldaar 6 febr. 1761, begr. in de kerk van Gronsveld 8 febr. d.a.v.
- c. Francisca Clara Prummer, geb. en ged. Gronsveld 24 febr. 1761 {peetouders: Franciscus Lebens, Elisabeth Lebens, weduwe van Henricus Broers}, overl. aldaar 8 maart 1761, begr. 9 maart in de kerk van Gronsveld in hetzelfde graf als haar eerder overleden zusje.

Op 8 jan. 1790 verkocht Maria Anna Lebens en haar schoon-zoon De Behr q.q. twaalf à dertien bunder land genaamd *de Seven Boenders* [sic] gelegen te Maasbracht voor 1800 Franse kronen aan de meerderjarige jonkman Theodoor van de Venne, wonende aldaar.⁷⁷

10. Elisabetha Lebens, ged. Gronsveld 23 sept. 1722 {peetouders: Lambertus Lousberghs namens Lambertus Lousberghs, Elisabetha Lousberghs}, overl. Moelingen 10 maart 1794; tr. Gronsveld 4 mei 1744 met dispensatie vanwege de gemengde derde en vierde graad van bloedverwantschap en vanwege de roepen {get.: Franciscus Ruth, Maria Lebens} **Henricus Broers**, ged. Moelingen 2 jan. 1716, landbouwer, schepen aldaar, overl. Moelingen 4 febr. 1754, zoon van Joris Broers en Anna Ruth.⁷⁸

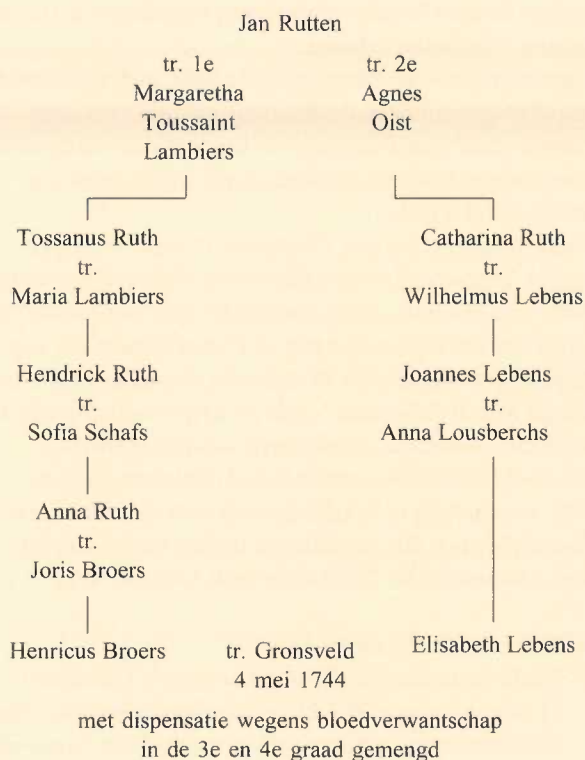
VII-1. **Wilhelmus Henricus Lebens**, geb. Gronsveld ca. 1704, rentmeester van de graaf van Gronsveld 1746-1750,⁷⁹ raad en rentmeester van Rekem, begr. Maastricht (St.-Nic.) in de kerk 31 jan. 1776; ondertr. Eijsden volgens het Ehtreglement voor de dominee 2 april 1750, tr. idem 19 april 1750 (in huis ter presentie van de kerkenraad), tr. r.-k. Breust 19 april 1750 {get.: Franciscus Leebens, Franciscus Jeukens} **Joanna Jeuckens**, geb. Eijsden, ged. Breust 23 nov. 1711, overl. Gronsveld 2 sept. 1772, dochter van Hubertus Jeuckens en Joanna Jegers.

Uit het huwelijk Lebens-Jeuckens:

1. Joannes Godefridus Lebens, ged. Rekem 20 aug. 1752 {peetouders: Hubertus Jeukens, Anna Lousbergh}, koopman, overl. Maastricht (Brugstraat 414) 12 juli 1821; tr. Maastricht (St.-Nic.) 6 febr. 1774 met dispensatie van een roep {get.: Wilhelmus Franciscus Xaverio van Gulpen, Hubertus Jeukens, Gertrude van Gulpen, Maria Francisca Jeukens} **Maria Mechtildis Petronilla van Gulpen**, ged. Maastricht (St.-Nic.) 31 mei 1752, overl. Maastricht 14 april 1840, dochter van Petrus Gerardus van Gulpen en Anna Sophia Touns.⁸⁰

VII-2. **Joannes Franciscus (Johan Frans) Lebens**, ged. Gronsveld 7 juni 1717, (voorlopig) leengriffier en (voorlopig) secretaris van de schepenbank van Gronsveld 1755-1782, rentmeester van de heer van Gronsveld 1753-1782,⁸¹ overl. Gronsveld 17 juni 1782; ondertr. Eijsden volgens het Ehtreglement voor de dominee 21 sept. 1764, tr. r.-k. Breust 4 okt. 1764 met dispensatie vanwege gemengde derde en vierde graad van bloedverwantschap en van de roepen conform opgave van de pastoor van Gronsveld {get.: Bartholomeus Dupuis, schepen in Breust, secretaris in Mesch, Thomas Knapen, vice-pastor in Breust, Joannes Martinus Wolfs, schepen en koster in Breust} **Agnes Petermans**,⁸² geb. Oost, ged. Breust 9 aug. 1733, overl. Gronsveld 21 fructidor XI (8 sept. 1803), dochter van Wilhelmus Hermanus Petermans en Joanna Dupuits; zij hertr. Gronsveld 22 aug. 1787 met dispensatie van de roepen {get.: Wilhelmus Franciscus Zaverius van Gulpen, kanunnik te Maastricht van het Onze Lieve Vrouwe Kapittel, Theodoor Joseph Hogge, commissarius te Luik} **Wolfgang Zollner**,⁸³ geb. Konzell (Neder-Beieren) 31 jan. 1746, gevolmachtigd commissaris van graaf von Toerring-Jettenbach van het graafschap Gronsveld 1779-tot aan zijn vlucht in 1794 samen met zijn stiefzoon Jean Lebens sub 6. vanwege de inval van de Fransen, na eerst ruim een jaar als secretaris van Prummer (zie hierna) gewerkt te hebben, nadien (1803) gevolmachtigde namens graaf Joseph August von Törring-Jettenbach van de opgeheven en geseclariseerde rijksabdij Gutenzell (ten zuiden van Ulm), overl. (zelfdoding)

Reconstructie van de bloedverwantschap tussen Elisabeth Lebens en Henricus Broers

Woonhuis van Joannes Godefridus Lebens (VI), Gronsveld, Rijksweg 91, 29 mei 2016. Foto Harry Huvencers

abdij Gutenzell mei 1803. Na het plotselinge vertrek van Wolfgang bleef zijn vrouw *Madame Zollner* achter in Gronsveld. Kort nadien werd een inwonerslijst van Gronsveld samengesteld en blijkt zij woonachtig *sur la grande rue* (nu: Rijksweg) nr. 37 met haar kinderen Marie Anne en Emerence en in haar onderhoud te voorzien als *laboureur* (landbouwster).⁸⁴

Uit het huwelijk Lebens-Petermans:

1. Emanuel Augustus Lebens, geb. Gronsveld 11 juni 1766, ged. aldaar 12 {peetouders: Josephus Antonius Prümer namens Maximiliaan Emanuel de Törring-Jettenbach, Joanna Dupuits namens gravin Augusta Isabella Theresia Carolina de Törring-Jettenbach geboren de Seinsheim}, overl. Gronsveld aldaar 9 mei 1767, begr. aldaar 11.
2. Maria Anna Lebens, geb. Gronsveld 7 nov. 1767, ged. aldaar 8 {peetouders: Henricus Lebens uit Eijsden, Joanna Dupuits, weduwe van Guilielmus Petermans, wonende te Oost}, overl. aldaar 4 sept. 1805.
3. Joanna Josepha Lebens, ged. Gronsveld 15 maart 1770 {peetouders: Gerard Petermans, voorheen pastoor te Moulingen, en Joanna Maria Lebens, echtgenote van Josephus Prummer}; tr. Eijsden 20 messidor VIII (9 juli 1800) **Arnold Joseph Warnand**, ged. Luik 4 maart 1768, advocaat, zoon van Antoine Hubert Warnand en Anne Catherine Waha.
4. Emmanuel Josephus Franciscus Lebens, ged. Gronsveld 29 febr. 1772 {peetouders: Josephus Antonius Prummer, Catharina Petermans}, overl. aldaar 1 juni 1775.
5. Emerentiana Philippina Lebens, ged. Gronsveld 1 mei 1775 {peetouders: Guilielmus Henricus Lebens, Emerentiana Petermans}, rentenierster, overl. aldaar 9 jan. 1857; tr.

Gronsveld 22 aug. 1811 **Franciscus Amor Joannes Gauthier**, ged. Maastricht (St.-Jac.) 22 febr. 1771, landbouwer, rentenier, overl. Gronsveld 10 juni 1850, zoon van Hermanus Antonius Gauthier en Anna Elisabeth Graven.

6. Jean Guillaume Joseph Franciscus Lebens, geb. ca. 1776, landbouwer, grondeigenaar, overl. Gronsveld 1 juli 1846; tr. **Maria Christina Francisca Karl**, geb. Burghausen (Beieren) ca. 1772, grondeigenaarster, overl. Gronsveld 18 dec. 1836, dochter van Johan Frederic Karl en Anna Catharina Kaps.⁸⁵
7. Maria Joanna Catharina Josepha Lebens, ged. Gronsveld 28 febr. 1777 {peetouders: Josephus Antonius Prummer, Catharina Petermans}.

Woning rentmeester Lebens Dorpsstraat, thans Rijksweg 91 Kaart Prummer.

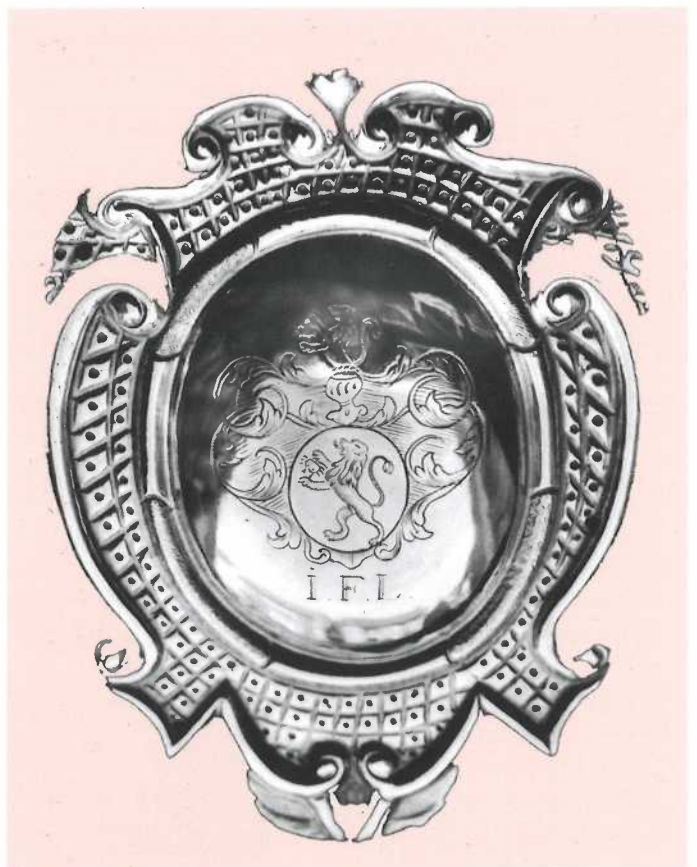
Gezicht op Gronsvelt (eind 19de eeuw). Links de kerk, rechts iets terzijde van het midden het oude rentmeestershuis met brouwerij (pand met het blauwe dak; thans Rijksweg 91)(collectie Stichting Grueles; met dank aan Jacques van Rensch).

Noten

- 1 Een korte schets van het voorval bij Th.J. van Rensch, Licht op het zonneleen Gronsvelt. Ontwikkelingen van het rijksonmiddellijke graafschap Gronsvelt, elfde eeuw tot circa 1795, Maastricht 2017 (Werken 23 van het LGOG), 349.
- 2 RHCL, 01.075. Landen van Overmaas (LvO), inv.nr. 5233; rechtsdag d.d. 15 juli 1700: verzoek van Guilielmus Lebens, op dat moment griffier van Berneau en notaris te Eijsden, als vader en momboir van zijn zoon Joannes Lebens, aan de schepenbank of zijn zoon in ondertrouw kan worden opgenomen en dat de eerste huwelijksafkondiging op 18 juli kan worden gedaan. De schepenbank ging akkoord met het verzoek. Hier ook de vermelding dat de huwelijksbevestiging op 1 augustus 1700 heeft plaatsgevonden.
- 3 Dit wordt nader uitgewerkt in de kwartierstaat van hun kinderen, waaruit zulks mede blijkt. Deze kwartierstaat wordt in een volgend nummer van het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie gepubliceerd.
- 4 Dit is overigens een van de weinige gevallen in Eijsden waarin de katholieke huwelijksvoltrekking vóór die van de wettelijk voorgeschreven procedure heeft plaatsgevonden.
- 5 J. BELONJE, Genealogische en heraldische wetenswaardigheden in en uit de kerken der provincie Limburg, in: *Publications* 96-97, 1960-61, Maastricht 1961, 83 onder 2.
- 6 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5316, overdrachten Eijsden 1419-1464, fol. 3v tweede inschrijving, d.d. 26 mei 1439. Het betreft de overdracht van erfgoederen nagelaten door Kolijn Maeneman en zijn laatste echtgenote.
- 7 M.G.M.A. VAN HEYST, Proeve ener genealogie van de Gronsveltse familie Lebens, in: *De Limburgsche Leeuw* (DLL) 3, 1954-55, 135-140.
- 8 JAN VERZIJL, De Maastrichtse tak der familie Lebens, in: *DLL*, 4, 1956, 93-97.
- 9 JOS. HABETS, Necrologie van Joseph Edouard Lebens, in: *Publications* 20, 1883, 490-491.
- 10 VAN HEYST, 139 voor zijn ouders Lebens-Berchmans; HABETS, 492-493 voor zijn necrologie.
- 11 W. KEIJSER-SCHUURMAN, H. HUVENEERS en G. JASPARS, *Het zilver van de koninklijke schutterij, de broederschap Sint-Sebastianus*, Gronsvelt 2004, 50-51.
- 12 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5316, overdrachten Eijsden 1419-1464, fol. 32 tweede inschrijving, d.d. 15 april 1440. Het betreft de overdracht van een huis en hof te Caestert door genoemde Heynrich en Johan als momboir van zijn echtgenote aan Johan Masset c.s.
- 13 Ibidem, fol. 66. Huis en hof waren gelegen tussen Resken Tonaszoon en Jan de baardscheerder (Johan Gram). Zie ook een minnelijke schikking ter zake tusschen Jan en Johan, fol. 96, d.d. 25 nov. 1450.
- 14 Ibidem, fol. 151v, d.d. 3 juni 1455 en fol. 180, d.d. 13 jan. 1461.

- 15 Ibidem, fol. 193v, d.d. 10 jan. 1458.
- 16 H. VAN HALL, *Eijsden, een vrijheid met Luikse stadsrechten*, Maaslandse Monografieën 74, Hilversum 2011, 15.
- 17 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5316, overdrachten Eijsden 1419-1464, fol. 73, d.d. 20 febr. 1448.
- 18 Ibidem, fol. 78.
- 19 Ibidem, fol. 145, d.d. 26 maart 1454.
- 20 Ibidem, onder meer: fol. 154, d.d. 16 sept. 1455 en fol. 175, d.d. 16 nov. 1457, fol. 184, d.d. 17 maart 1457, fol. 184, d.d. ca. 18 april 1462, fol. 205v, d.d. 31 maart 1460, fol. 212v, d.d. 15 maart 1461.
- 21 Ibidem onder meer: fol. 183, d.d. 5 dec. 1457, fol. 204, d.d. 6 juli 1460.
- 22 Ibidem, fol. 213v en fol. 220. De grondrenten, steeds drie mud spelt erfpacht, werden verworven door respectievelijk Heyn Conynx en zijn neef Jan en door Lenssen Jan Lambrechtz zoon van Honthem.
- 23 RHCL, 01.178. Schepenbank Breust (SB), inv. nr. 810, dossier procedure in eerste aanleg.
- 24 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5320, overdrachten 1536-1555, fol. 71v.
- 25 RHCL, 01.178. SB, inv.nr. 2284, overdrachten Breust 1529-1553, fol. 98.
- 26 Ibidem, fol. 138v e.v.
- 27 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5322, overdrachten Eijsden 1561-1573, fol. 85.
- 28 Ibidem inv.nr. 5319, overdrachten Eijsden 1532-1542, datum genoemd.
- 29 Ibidem inv.nr. 5324, overdrachten Eijsden 1572-1601, folio 12.
- 30 Ibidem inv.nr. 5406, Aanbreng Eijsden 1570. Zie voor Art Liebens fol. 19v. Eerder werd de Aanbreng gedateerd in 1560, maar dat blijkt niet correct te zijn vanwege de registratie van eigendomsverhoudingen die pas rond 1570 werden gerealiseerd. Een zekere Wolter Liebens, met wie nog geen verwantschap is gebleken, mogelijk is zijn achternaam een patroniem en dan was hij zeker niet verwant met onze familie Liebens, woonde in een huis te Caestert onder de jurisdictie Eijsden in 't Cradengat. Dat was ook tevens zijn enige bezit.
- 31 Ibidem, inv.nr. 5320, overdrachten Eijsden 1536-1555, fol. 121.
- 32 Ibidem inv.nr. 5324, overdrachten Eijsden 1572-1601, fol. 193.
- 33 Ibidem inv.nr. 5326, overdrachten Eijsden 1602-1614, fol. 129v.
- 34 Ibidem inv.nr. 5406, Aanbreng Eijsden 1570. Zie voor Peter Liebens fol. 17. Voor de koop van een derde morgen akkerland in de Eijsderbeemden van Claes Pelsers genaamd Grat, zie LvO inv.nr. 5321, overdrachten Eijsden 1554-1560, fol. 46.
- 35 Ibidem inv.nr. 5324, overdrachten Eijsden 1572-1602, fol. 90v.
- 36 Ibidem inv.nr. 5326, overdrachten Eijsden 1602-1614, fol. 85r.
- 37 Ibidem inv.nr. 5324, overdrachten Eijsden 1572-1602, fol. 90v; andere transacties op 3 jan. 1585, fol. 127d, 6 okt. 1596, fo. 206v en op 16 okt. 1601, fol. 266.
- 38 Voor dit echtpaar en hun voorouders, zie FUNS PATELSKI & MARIE-ANNE VAN DER CRUIJS, *Limburgse Verwantschappen*, Gronsveld 2012, 465, onder de kwartiernummers 1636 en 1637, en 479, onder kwartiernummer 3272.
- 39 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5324, overdrachten Eijsden 1572-1602, fol. 94v.
- 40 Ibidem inv.nr. 3433, datum genoemd.
- 41 Ibidem inv.nr. 5232, rolregister Eijsden 1691-1699, op datum 29 nov. 1692.
- 42 Ibidem inv.nr. 3585, d.d. 9 jan. 1720.
- 43 PATELSKI, 472: kwartiernummer 2.506 (Jan Walpot, Waelpots).
- 44 Erfgoed Leiden en omstreken, Notarieel Archief (NA) inv.nr. 506, notaris Jacob Jansz de Haes, 1630-1656, registratienummer 484, datum genoemd.
- 45 Anna Hoffen had een zuster Maria Hoeffen die gehuwd was met Paulus Stas. Op 27 dec. 1641 liet dit echtpaar huwelijkse voorwaarden opstellen waarbij Maria zich liet bijstaan door haar zwager Jan Lebens en haar neven Cornelis Offerman en Ruth Vermaesen (verleden voor notaris Hubertus Goffin te Maastricht, inv. nr. 1202). Een andere zus van Anna Hoffen was Gertruyt Hoffen. Zij was gehuwd met Jan Capouns alias Box. Zij testeerde op 6 sept. 1660 voor notaris Lambert Visch te Maastricht (inv. nr. 1256) ten gunste van twee ongehuwde kinderen, haar dochter die gehuwd was met Aert van Geleen, zoon van Paulus van Geleen, haar genoemde zuster Anna die gehuwd was met Jan Aert Lebens, de dochter van (haar zus) Marie Box, zie hiervoor, en haar zwager Kerst Vuegen. Vriendelijke mededelingen van Jan Hanssen uit Baarlo, waarvoor dank.
- 46 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5570, inwonerslijst Eijsden d.d. 11 mei 1663.
- 47 Ibidem inv.nr. 5332, overdrachten 1664-1672, akte 158.
- 48 DTB Breust: *ouder dan 80 jaar, laatst weduwe van Cornelius Theuijtt (aan de gevolgen van ouderdom)*.
- 49 Zij tr. 2e Lucas Lucassen uit Libeek, zoon van Jan Lucassen en Margaretha Cremers; zie ook RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5332, overdrachten Eijsden 1663-1673, akte nr. 47, waarin de betreffende familierelaties worden beschreven.

Het wapen van de familie Lebens zoals dat voorkomt op de koningsplaat van de schutterij van Gronsveld (vervaardigd ca. 1764-1766) van Joannes F. Lebens (VII-2) (foto: Harry Huveneers; met dank aan Jacques van Rensch, Gronsveld).

- 50 HENK J.L.M. BOERSMA, *Genealogie Teuth (Tuijth). Het nageslacht van Claes Vrancken en Pincke Jan Teuth (Eijsden en omgeving circa 1550-1800)*, in: *LTG* 36, 2008, 3-19, i.h.b. p. 13-14.
- 51 Voor hun grafkruis: BELONJE, 209 onder nummer 5. I.H.S., drie nagels, *Maria Anna/1654 den 17^e 9ber [november] is [in] den heer/ontslaepen Hendrick Francken/in sinen leven secretaris tot/Mesche ende Gertrvit Hvstin/sine hvusvrov in den Heer/ontslaepen den 24 may 1656/Goedt wille/hunner sie/len genae/dich sin/amen.*
- 52 Ibidem, onder nummer 9.
- 53 Ibidem, onder nummer 8.
- 54 PATELSKI, *Verwantschappen*, 378: kwartieren 408 (Dirick Dirix) en 409 (Margaretha Lebens) etc.
- 55 RHCL, 01.181. Schepenbank van de Vrije Rijks Heerlijkheid Mesch (1572-1796), inv.nr. 25, overdrachtsregister 1669-1694, fol. 183v.
- 56 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5583. De lijst werd opgemaakt op verzoek van de Staten-Generaal.
- 57 RHCL, 01.181, Mesch, inv. nr. 28 overdrachtsregister, op datum 16 aug. 1742.
- 58 Zie noot 54.
- 59 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5333, overdrachten Eijsden 1674-1680, datum genoemd. Akte verleden voor notaris Jan Isidorus Pacquet te Luik en gerealiseerd voor de schepenbank van Eijsden op 17 april 1674.
- 60 Akte verleden voor notaris Thomas Georgius de la Fontaine, RHCL, 20.241. Notarieel Archief (NA) stad Maastricht, inv. nr. 1725, vriendelijke mededeling van Jan Hanssen uit Baarlo.
- 61 P.J.H. UBACHS, *Nieuwe burgers van Maastricht 14e eeuw-1795*, Geleen 1993, 220.
- 62 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5570, inwonerslijst Eijsden d.d. 11 mei 1663.
- 63 Zie ook Van Rensch, 349.
- 64 HENK J.L.M. BOERSMA, *Begravingen in de Sint-Christinakerk van Eijsden gedurende de 18de eeuw*, in: *Gens Nostra* (GN) 67, 2012, 479-493, i.h.b. 486 onder nr. 1.
- 65 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5600. Bevolkingslijst 1679.
- 66 Ibidem inv.nr. 5583. De lijst werd opgemaakt op verzoek van de Staten-Generaal.
- 67 Ibidem inv.nr. 5352, datum genoemd.
- 68 RHCL, 09.001. NA, inv.nr. 195, notaris Willem Bartholmeus Vaessen te Eijsden.
- 69 VAN RENSCH, 409-410.
- 70 Ibidem, 349, 381-383, 390, 392.
- 71 RHCL, 01.075. LvO inv.nr. 5233, voogdgedingen Eijsden 1699-1707, 30 aug. 1707 etc.
- 72 RHCL, 20.241. NA Maastricht; inv.nr. 1779, akte verleden voor notaris Winand Kicken te Maastricht; vriendelijke mededeling van Jan Hanssen uit Baarlo.
- 73 VAN RENSCH, 403. Voor de familie Bergmans, zie: MARIE BERGMANS EN SJAAK VAN OSCH, *Kroniek Familie Bergmans. 400 jaar Zuid-Limburg*, z.pl., 2016.
- 74 RHCL, 20.241. NA Maastricht inv.nr. 1803, akte werd verleden voor notaris Winand Kicken te Maastricht; vriendelijke mededeling van Jan Hanssen uit Baarlo.
- 75 VAN RENSCH, 401-408 voor hem en zijn echtgenote. De auteur blijft ongewis over de datum van het huwelijk van dit paar, waarschijnlijk omdat de naam van de bruidegom niet in de klapper op de DTB is opgenomen. Aldaar staat dit huwelijk nl. op naam van Michael Clercx in plaats van Joseph Anton Prummer.
- 76 Op de algemene begraafplaats aan de Tongerseweg te Maastricht is een zuil als monument voor J.L.A. de Behr, zijn echtgenote en zijn nageslacht geplaatst. Belonje, 187-188 onder 8. Hier ook tal van genealogische aantekeningen.
- 77 RHCL, 20.241. NA Maastricht, inv.nr. 2524, akte verleden voor notaris Adam Mathias Ruyters te Maastricht, vriendelijke mededeling van Jan Hanssen uit Baarlo.
- 78 P. SEVERIJNS, *Over de familie Broers*, in: *De Rode Leeuw* 3, 1991, 18-21 en 30-32, i.h.b. 18-19. Hier werd hun huwelijk per abuis gesteld op 4 april 1744 en de doop van Henricus op 2 juni 1708.
- 79 VAN RENSCH, 417.
- 80 Voor hun nageslacht zie: VERZIJL, 93-97.
- 81 VAN RENSCH, 417-418.
- 82 HENK J.L.M. BOERSMA, *Genealogie P(i)eternans*, in: GN, 50, 1995, 345-364, 446-456, i.h.b. 357.
- 83 VAN RENSCH, 407-431.
- 84 HENK J.L.M. BOERSMA, *De bevolking van het kanton Eijsden in 1796*, Maastricht 2002, 115 onder nr. 482/37.
- 85 Voor het nageslacht van het echtpaar Lebens-Karl zie: VAN HEYST, 138-139.

Woonhuis van Joannes Godefridus Lebens (VI), Gronsveld, Rijksweg 91. (collectie Stichting Grueloes; met dank aan Jacques van Rensch).

Boekaankondiging

Van Cuijlen naar

Luijs (Luys)

Onderzoek naar een molenaarsfamilie

WIEL LUYLS

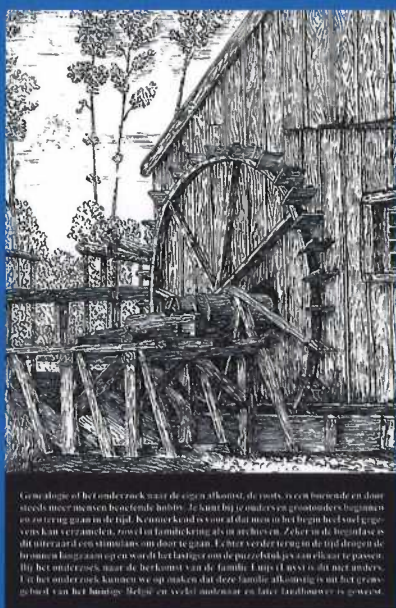
Genealogie of het onderzoek naar de eigen afkomst, de roots, is een boeiende en door steeds meer mensen beoefende hobby. Je kunt bij je ouders en grootouders beginnen en zo terug gaan in de tijd. Kenmerkend is vooral dat men in het begin heel snel gegevens kan verzamelen, zowel in familiekring als in archieven. Zeker in de beginfase is dit uiteraard een stimulans om door te gaan. Echter verder terug in de tijd drogen de bronnen langzaam op en wordt het lastiger om de puzzelstukjes aan elkaar te passen. Bij het onderzoek naar de herkomst van de familie Luijs (Luys)

is dit niet anders. Uit het onderzoek kunnen we opmaken dat deze familie afkomstig is uit het grensgebied van het huidige België, te weten Bocholt (Cuylenhof, Luysmolen), Molenbeersel (Loverhof, Groot Versiers, Luishof) en vervolgens Stramproy (Bie Luus) e.o.. Veelal zijn het molenaars en later vooral landbouwers geweest. In het boek staat dan ook veel informatie over de achtergrond van enkele molens waarop een familie Luys gezeten heeft.

Wilt u meer weten omtrent de inhoud van het boek, stuur dan een mailtje naar w.luys@home.nl. Dan sturen we u de inhoudsopgave toe.

Uitvoering

Binnenwerk: Het boek is gedrukt in eigen beheer op mat MC 115 mg/m² - papier. Het boek telt 216 pagina's waarvan 87 in kleur.

Genealogie of het onderzoek naar de eigen afkomst, de roots, is een boeiende en door steeds meer mensen beoefende hobby. Je kunt bij je ouders en grootouders beginnen en zo terug gaan in de tijd. Kenmerkend is vooral dat men in het begin heel snel gegevens kan verzamelen, zowel in familiekring als in archieven. Zeker in de beginfase is dit uiteraard een stimulans om door te gaan. Echter verder terug in de tijd drogen de bronnen langzaam op en wordt het lastiger om de puzzelstukjes aan elkaar te passen. Bij het onderzoek naar de herkomst van de familie Luijs (Luys) is dit niet anders. Uit het onderzoek kunnen we opmaken dat deze familie afkomstig is uit het grensgebied van het huidige België en later vooral landbouwers geweest.

Van Cuijlen naar Luijs (Luys)
Onderzoek naar een molenaarsfamilie

Wiel Luys
Van Cuijlen naar Luijs (Luys)

Wiel Luys

Omslag: harde kaft, uitgevoerd in kleur, met afmetingen 21.5 x 30 cm. Zie bijlage.

Prijs met harde kaft: € 36,-*

Prijs als paperback (zelfde formaat, maar met slappe kaft): € 30,-*

* Bij eventuele verzending € 10,- extra (verzending- en verpakkingskosten). Voor het buitenland € 15,-.

Alleen het aantal bestelde boeken wordt éénmalig bij een professioneel bedrijf gedrukt. Het is geen commerciële uitgave. Dan zou het boek te duur worden. Daarom is het ook niet verkrijgbaar in de boekhandel. Mocht u geïnteresseerd zijn dan gelieve vóór 1 november een mailtje te sturen naar w.luys@home.nl met vermelding van aantal en uitvoering en tevens het bedrag over te maken op rekeningnummer NL91INGB0002179427 t.n.v. W.P.G.C. Luys. Wanneer het boek verzendklaar is, en het geldbedrag is overgemaakt, krijgt u bericht wanneer het bij mij in Reuver afgehaald kan worden.

Heraldiek

Rouwborden

RÉGIS DE LA HAYE

in de kruisgang van de Onze Lieve Vrouwekerk van Maastricht Deel 4

In de vorige nummers van het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie verschenen de eerste drie delen van de serie over rouwborden in de Onze Lieve Vrouwekerk van Maastricht. Deze rouwborden hingen oorspronkelijk in de Sint-Nicolaaskerk, voordat deze in 1838 werd gesloopt. De Nicolaaskerk was een 14e eeuwse gotische kerk die stond naast de Onze Lieve Vrouwekerk, op de hoek van het plein de Plankstraat, waar nu Hotel Derlon is.

In dit vierde deel aandacht voor de laatste vier rouwborden.

Theodorus Franciscus Baltin werd op 6 maart 1704 in de Sint-Nicolaaskerk van Maastricht met de Luikse nativiteit gedoopt, als zoon van Franciscus Maximilianus de Baltin, heer van Terheyden en Terbecque, en van Maria Joanna van Brienen. Hij overleed op 21 januari 1745, en werd op 24 januari 1745 begraven in het koor van de Sint-Nicolaaskerk.

Het familiewapen Baltin wordt als volgt beschreven: van keel met drie rozen van zilver, geknopt van goud en gepunt

van lazuur, geplaatst 2 en 1, waaroverheen een dwarsbalk met inhoekingen van goud en lazuur.

Ook hier is geen twijfel over de kleuren, want het wapen Baltin staat ook afgebeeld op de genealogie Van Brienen, als alliantiewapen van François Maximilien de Baltin, gehuwd met Marie Jeanne van Brienen, hoewel daar de rozen geknopt en gepunt zijn van lazuur. Het wapen van Brienen is: van zilver met een springende eenhoorn.¹

Damoiselle Marie leanne de Brienen, fille dudit
Charles et de ladite D^{ne} Marie Marguerite De Valzohio
Epouse
François Maximilien de Baltin Ecuier Seigneur
de Terbecq en Brabant avec posterité

11. Rouwbord voor Theodorus Franciscus Baltin, overleden op 21 januari 1745.

Opschrift: OBYT / 17 / 45 / 21. JAN.

De nevenstaande wapens van François Maximilien de Baltin en Marie Jeanne van Brienen, op een perkamenten genealogie van de familie van Brienen, 11 december 1731. Tekst bij de wapens: "Damoiselle Maria Ieanne de Brienen fille dudit Charles et de ladite D^e Marie Marguerite de Valzolio Epousa Francois Maximilien de Baltin Ecuier seign.^r de Terbecq en Brabant avec posterité" (RHCL/RAL, familiearchief Van Brienen, 16.0157, inv.nr. 141).

12. Rouwbord voor Victor Poilvache, oud-schepen van Maastricht, overleden op 10 augustus 1746, en op 13 augustus 1746 begraven in de Sint-Nicolaaskerk.

Victor Poilvache, geboren in Luik op 27 maart 1662, als zoon van Charles Poilvache en van Joanna van den Put,² werd op 30 januari 1682 als Luikenaar ingeschreven bij de "minorennen" in de pedagogie De Valk van de Universiteit van Leuven.³ Hij was licentiaat in beide rechten, schepen van Maastricht sinds 1696, gezworene in 1700,⁴ en trouwde op 29 juli 1702 in de Sint-Nicolaaskerk met Isabella Agnes van den Biesen, dochter van Johan van der Biessen en van Anna Ghijsen. Bij de akte van huwelijkse voorwaarden, van 28 juli 1702, bracht hij zijn woonhuis in, genaamd *Den Rinck*, gelegen naast het huis *Den Prins*,⁵ ook wel genaamd *Den Ouden Prins van Orange*. Het is het huis in de Kleine Staat heden huisnummer 12. Bij de telling van parochianen die de pastoor van de Nicolaaskerk in 1731 houdt, blijkt hij te wonen in een groot pand in de Bredestraat, het huidige huisnummer 5.

Het jaargetijde van de heer licentiaat Victor Poilvache, zijn familie en ouders werd in de Sint-Nicolaaskerk gehouden op 18 december.⁶

Het wapen Poilvache wordt door verschillende wapenboeken beschreven als: in blauw een zilveren rots.⁷ Maar het wapen dat op het rouwbord staat, wordt in 1938 en 1941 beschreven als van goud, beladen met drie heuvels van sinopel geplaatst 2 en 1, en een degen van sabel op de delingslijn.

Belonje vermeldt de tekst van een grafzerk in de Sint-Lambertuskapel bij Sint-Pieter: *Hic jacet rēdus dominus D: Ogerus Pois Levache [pastor] huius ecclesiae. Obyt decima may 1727 cuius anima requiescat in pace ('hier rust de eerwaarde heer Ogerus Pois Levache, pastoor van deze kerk. Hij overleed op 10 mei 1727. Moge zijn ziel in vrede rusten').*⁸

Oger Poilvache was een zoon van Jacques Poilvache en Gertrude Bartoleyns.⁹ Hij testeerde op 18 januari 1726 bij notaris W. Kicken, te Maastricht.

Quintin Poilvache was kanunnik van Sint-Elisabethsdal in Nunhem, zoals blijkt uit het jaargetijdenregister van het klooster.¹⁰

Hieronder behoort geplaatst te worden het datumschild van Isabella Agnes van den Biesen, weduwe van Victor Poilvache, overleden op 21 december 1749: OBYT.21.X^{BRIS}.1749.

Agnes van den Biesen, geboren 12 november 1673 was een dochter van Johan van den Biesen, gezworene van Maastricht, kerk- en armenmeester van de Sint-Nicolaas, overleden op 17 september 1699, en van Anna Ghijsen, overleden op 26 augustus

Bij dit rouwbord hoort het datumschild: [O]BIIT. 10. AUGUSTI.1746.

tus 1709. Agnes van den Biesen overleed op 21 december 1749 als weduwe van Victor Poilvache, en werd begraven in de Sint-Nicolaaskerk.

Deze Joannes van den Biesen, kerkmeester van de Nicolaaskerk, had zijn graf in die kerk vóór het altaar van Onze Lieve Vrouw. De grafzerk van Johan van den Biesen en Anna Ghijsen ligt tegenwoordig in de oostelijke kruisgang van de Onze Lieve Vrouwekerk.¹¹ De steen was gemerkt I.¹²

13. Rouwbord voor Maria Josepha de Brienem.

Op het rouwbord is met goede belichting nog het opschrift te lezen: 17 / 54 / 6 MAY.

Maria Josepha de Brienem, echtgenote van Philippus Josephus de Hoyos, kolonel in het regiment van generaal De Berghe de Trips, overleed op 6 mei 1754 en werd op 9 mei 1754 begraven in het koor van de Nicolaaskerk. Zij was een dochter van Charles de Brienem, burgemeester van Maastricht, overleden op 11 januari 1700, en van Marie Marguerite Valzolio,¹³ overleden op 11 februari 1709.¹⁴ De familie van Brienem woonde op het kasteel Geusselt. Op 17 december 1714 trouwde zij met dispensatie in de roepen met Philippus Josephus Hoyos, vaandeldrager in het legioen van baron van Wassenaer.

Zij was een zus van Jan Baptist van Brienem, gehuwd met Maria Catharina de Prez, wier zoon Jan Hendrik Willem van Brienem in 1748 kanunnik werd van het Sint-Servaaskapittel.¹⁵ Haar andere zuster, Marie Jeanne van Brienem, was gehuwd

met François Maximilien de Baltin, familie van Theodorus Franciscus Baltin, wiens rouwbord ook in de kruisgang van de Onze Lieve Vrouwekerk hangt (zie hiervoor, nr. 11).

Het echtpaar de Hoyos-van Brienem woonde in de Witmakersstraat, in het huis nr. 2 te beginnen bij de Begaarden”.¹⁶ Het was het huis dat bij de Franse volkstelling van het jaar XI eigendom was van de erfgenamen Hoyos, toen genummerd 16, maar het nu het niet meer bestaande huis nr. 2.

Op 6 september 1770 werd in de Sint-Nicolaaskerk een jaargetijde gesticht voor Philippus Joseph Hoyos, kolonel, en mevrouw Maria Joseph de Brienem.¹⁷ Op woensdag 1 juli 1772 werd in de Nicolaaskerk het jaargetijde gehouden van de Philippus Josephus de Hoyos en Maria Josepha van Brienem.¹⁸

Op het rouwbord staan twee ovaal wapens afgebeeld. Wapens van vrouwen werden doorgaans ovaal of ruitvormig afgebeeld, maar het wapen van de echtgenoot, de man, ovaal af te beelden was tegen de regels van de heraldiek. Op het rouwbord zijn de oorspronkelijke kleuren praktisch niet meer te zien. In 1938 kon het wapen De Hoyos nog als volgt beschreven worden: gevierendeeld, I en IV van zilver met een

klimmend hondje van sabel, uitkomend ten halven lijve; II en III, van sinopel (?) met drie rozen van keel, geplaatst 2 en 1. Geen problemen voor het wapen van de familie Van Brienem: van zilver, met een springende eenhoorn van keel.

Een mooie ingekleurde afbeelding van beide wapens geeft de perkamenten genealogie van de familie Van Brienem, opgemaakt te Brussel op 7 december 1731.¹⁹

De wapens van Philippe Joseph de Hoyos en Maria Joseph van Brienem, op een perkamenten genealogie van de familie van Brienem, 11 december 1731 (RHCL/RAL, familiearchief Van Brienem, 16.0157, inv.nr. 141).

14. Rouwbord voor Joannes Josephus Anthony van Wassenaer van Nieuwkoop, overleden op 22 januari 1788, en begraven op 25 januari 1788 in de Sint-Nicolaaskerk.

Hij was majoor bij het regiment dragonders van generaal Van Bijlant.

Johannes Josephus Anthony van Wassenaer werd in 1747 geboren als zoon van Jacobus Albertus van Wassenaer, officier in het Staatse leger, die in 1741 in Oud-Gastel gehuwd was met Marie Alexandrine Jacqueline de Cannart d'Hamale. In 1781 erfde hij van zijn oom Hendrik Frans van Wassenaer diens heerlijkheden Nieuwkoop, Noorden en Achttienhoven.²⁰

Hij was een broer van Willem Albert baron van Wassenaer, geboren op 12 juli 1718 en overleden in 1764, die in 1738 kanunnik werd van de Sint-Servaas, hoewel hij slechts de tonsuur had ontvangen. Jan Martinus (Jan Maarten) baron van Wassenaer, geboren op 3 mei 1715, in 1735 kanunnik van de Sint-Servaas geworden, was zijn neef. Deze testeerde op 24 juli 1787 te zijner gunste. Jan Maarten was een broer van de proost van het kapittel van Sint-Servaas, Petrus Renier baron van Wassenaer.²¹ Het waren dus echt 'heren van stand'.

Joannes Josephus Anthony van Wassenaer trouwde te Bonn in 1782 met Maria Anna Odelia van Steinen (overleden in 1830). Er kwamen echter al snel huwelijksproblemen. Op 7 december 1782 verklaarde Anna Wilkens, *lingère* bij baron van Wassenaer, ten overstaan van notaris D. Hupkens, dat toen Leopoldine baronesse De Steinen bij haar zuster Odilia logeerde, deze zich bij haar had beklaagd dat ze mishandeld werd door haar man. *Mijn arme suster is ongelukkig, zo zou ze hebben gezegd, haaren man mishandelt haar, want hij heeft haar in haare armen geneepen en gekneepen.* Waarop Anna Wilkens geantwoord had: *Genadige vreule, dat is onmogelijk, want den Heer Baron van Wassenaer is bekend voor een braaf en fatzoenlijk man bij de geheele wereld.* Maar dat was voor Leopoldine geen argument: *Men bedriegt zig aan die geene welke uijttelijk zo moet uijtzien.* Twee dagen later, op 9 december, verklaarde Petronella Touns hetzelfde. Op 11 januari 1783 ging baron van Wassenaer zelf in de tegenaanval. Hij zwoer ten overstaan van

dezelfde notaris bij hoog en bij laag dat hij zijn vrouw nooit mishandeld had. Wel had hij bij haar een *refroidissement* opgemerkt, en had zij het voornemen uitgesproken om van hem te scheiden en terug te gaan naar Bonn, en was ze zelfs al begonnen met het inpakken van haar spullen. Maar Van Wassenaer verklaarde zich uitdrukkelijk te verzetten tegen haar vertrek.²²

Blijkbaar is alles toch goed gekomen, want Odilia was wél in verwachting toen ze mishandeld zou zijn door haar man, en twee jaar later kwam er nóg een dochter. De echtelieden konden het toch blijkbaar wel met elkaar vinden ...! Twee kinderen van het echtpaar werden in de Sint-Nicolaaskerk gedoopt:

1. Maximilianus Fredericus Henricus de Wassenaer, gedoopt 26 mei 1783.
2. Clementina Augusta Henrica de Wassenaer, gedoopt 3 november 1784.

Het oorspronkelijke wapen Wassenaar is: gevierendeeld is: gevierendeeld: I en IV van keel drie wassenaars van zilver, geplaatst 2 en 1; II en III van lazuur een gouden dwarsbalk.²³ Op het rouwbord is hier nog een hartschild overheen geplaatst: van lazuur, beladen met een kruis van zilver.

Met dank aan Jan Hanssen voor de verwijzingen naar de notariële akten.

Lakzegeltje van T.J. baron van Wassenaer, hoogproost van het Sint-Servaaskapittel (RHCL, notarieel archief, inv.nr. 2493, 8 augustus 1795).

- 14 RHCL/RAL, familiearchief Van Brienen, Geusselt, 16.0517, doos 144. - JOS HABETS, 'Grafchriften in de kerken te Maastricht', in: *PSHAL* 16 (1879), p. 270, beschrijft aan de hand van een Brussels handschrift de (verdwenen) grafzerk in de Sint-Nicolaaskerk van de kinderen van het echtpaar Van Brienen - Valzolio, met de wapens van Brienen (een eenhoorn) en Valzolio (een leeuw).
- 15 P. DOPPLER, 'Lijst der kanunniken van het vrije Rijkscapittel van Sint Servaas te Maastricht (1050-1795)', in: *PSHAL* 75 (1939), p. 283-284.
- 16 Status animarum Sint Nicolaasparochie 1755.
- 17 RHCL/RAL, archief parochie Sint-Nicolaas, Maastricht, mag.nr. 1074, p. 88.
- 18 RHCL/RAL, archief parochie Sint-Nicolaas, Maastricht, mag.nr. 974.
- 19 RHCL/RAL, familiearchief Van Brienen, charter genealogie Van Brienen.
- 20 *Heren van stand. Van Wassenaer. 1200-2000* (Zoetermeer z.d.), p. 160-161.
- 21 Voor deze alinea: P. DOPPLER, Lijst der kanunniken van het vrije Rijkscapittel van Sint Servaas te Maastricht (1050-1795), in: *PSHAL* 75 (1939), p. 279-281.
- 22 RHCL, minuten notaris D. Hupkens, Maastricht, inv.nr. 2478.
- 23 Voor de familie Van Wassenaar, zie: *Nederland's Adelsboek* 84 (97 (2012), p. 131-188.

Noten

- 1 Voor de familie Van Brienen, zie: *Nederland's Adelsboek* 80 (1989), p. 532-529.
- 2 Genealogische gegevens over de familie Poilvache: P. GUÉRIN, 'Descendance Poilvache de la famille Decerf', in: *Cercle Historique de Fléron* 2001/1, p. 38-43. - RHCL/RAL, collectie handschriften, cat.nr. 343 nr. 69.
- 3 A. SCHILLINGS, *Matricule de l'Université de Louvain*, t. VI (Bruxelles 1963), p. 482, nr. 218.
- 4 JOS. M.H. EVERSEN, *Alphabetische lijst der magistratsleden van Maastricht* (RHCL/GAM, pro manuscripto).
- 5 RHCL, minuten notaris L. Steffens, Maastricht, inv.nr. 1602, dd. 28 juli 1702.
- 6 RHCL/RAL, archief parochie Sint-Nicolaas, Maastricht, inv.nr. 976.
- 7 RHCL/RAL, collectie handschriften RAL, cat.nr. 343, nr. 69. - *Limburgse Leeuw* 2 (1952/1953), p. 304; *De Limbourg, Armoriaux liégeois*, 2 (Liège 1934), p. 96. - RHCL/RAL, collectie handschriften RAL, cat.nr. 343 nr. 69.
- 8 Belonje, p. 238.
- 9 Herckenrode, *Collection de tombes*, p. 481.
- 10 ALBERT WOLTERS, 'Necrologium van het klooster St. Elisabethsdal in het voormalig graafschap Horne', in: *PSHAL* 17 (1880), p. 22.
- 11 Van Nispen, 1938, p. 208, nr. 66 (6), plattegrond p. 196.
- 12 RHCL/RAL, archief parochie Sint-Nicolaas, Maastricht, mag.nr. 1173 nr. 2.
- 13 Over de familie Valzolio, zie: EUGÈNE VREULS, 'Miscellanea over de familie Valzolio', in: *PSHAL* 63 (1927), p. 367-375. Een perkamenten genealogie van de familie Valzolio bevindt zich in het familiearchief Van Brienen (RHCL).

BOEKHANDEL & ANTIQUARIAAT
BOOM

Neerstraat 31a, 6041 KA Roermond
tel. 0475 33 46 65
boomboekhandel@freeler.nl

Geopend:
woensdag t/m zaterdag 11-17 uur

Gespecialiseerd in nieuwe en antiequarische uitgaven over Limburgse geschiedenis, te vinden in ons Kwartaalblad Limburgensia.

In Memoriam

Nico Hamers

ARNO COOPMANS

Onverwacht is op woensdagavond 11 september 2019 overleden in zijn vertrouwde omgeving te Malden, in zijn 93e levensjaar, Nico Hamers. Hij was geboren te Nijmegen op 14 oktober 1926 als Nicolaas Alanus, zoon van Laurentius Theodorus Hamers (1893-1971), onderwijzer, hoofd ener school, leraar kweekschool, en Elisabeth Victoria Schwering (1899-1977).

Nico was op 17 juni 1954 te Nijmegen in het huwelijk getreden met Tilly (Mathilda Helena) Westenend. Zij kregen drie zonen, een dochter en elf kleinkinderen. In juni jongstleden hebben zij nog samen hun briljanten huwelijksfeest gevierd.

Nico volgde in de oorlogsjaren eerst de mulo-opleiding en daarna de kweekschool-leergang, beiden te Nijmegen. Na zijn eindexamen stond hij als onderwijzer aan de lagere school te Gendt en Nijmegen en hield zich in zijn vrije tijd bezig als vaandrig en hopman in de scoutingwereld met opvoeding en enthousiastmeren van de jeugd.

Uiteindelijk is hij benoemd tot geschiedenisleraar aan de Pedagogische Academie te Nijmegen, waar ook zijn vader circa 20 jaar tot het lerarencorps had behoord. Naast zijn gezin, familie en werkkring had hij echter ook een speciale hobby, namelijk de genealogie. In 1941 overleed zijn grootmoeder in Franeker en kwam o.a. een meer dan 150 jaar oud kerkboek in het bezit van de familie in Nijmegen. Het is juist dat boekje dat bij hem de belangstelling voor verder genealogisch onderzoek heeft gewekt. Nico was toen nog geen 15 jaar oud. Nico was op het gebied van de genealogie een markante persoonlijkheid. Hij was actief in alle facetten van de genealogische wereld. In 1952 werd hij lid van de Nederlandse Genealogische Vereniging en later was hij medeoprichter en bestuurslid van zowel regionale afdelingen alsook van het hoofdbestuur van de NGV. In Nijmegen was hij 25 jaar voorzitter van de NGV afdeling. Ook was hij jarenlang hoofdredacteur van het blad Gens Nostra. Hij publiceerde honder-

den artikelen en schreef handleidingen op genealogisch gebied. Bovendien gaf hij lezingen en cursussen. Hij was hoofdredacteur van de serie *Zoeklichten*, die verschenen in de jaren 1995-2015.

Hij was natuurlijk vanaf het begin in 1972 abonnee van het *Limburgs Tijdschrift voor Genealogie* en hij was medeoprichter van de *Vereniging Limburgse Hamers Genealogieën* met de artikelenreeks *Hamers Bulletin*. Bekend zijn ook de uitgaven *Geschiedenis van het Brunssumse geslacht Hamers*. Zijn vroegst bekende voorouderpaar was Jan Hamers geboren rond 1632, landbouwer, overleden te Brunssum in 1684, die aldaar trouwde in 1657 met Sibil Jans (1635-1709). Zijn bibliografie bevat een lezenswaardige lijst van meer dan 15 pagina's.

Op 22 april 1995 werd hij door de Algemene Vergadering van de NGV benoemd tot erelid van de NGV. Voor zijn vakkennis en bijdragen aan zijn belangrijke hobby heeft Nico toen hij 70 jaar werd in 1996 een koninklijke onderscheiding mogen ontvangen: hij werd Lid in de Orde van Oranje Nassau.

In december 2018 was hij met zijn echtgenote nog eregast op het jubileumfeest ter ere van het 40-jarig bestaan van de NGV-afdeling Land van Cuijk en Ravenstein, waarvan hij in 1978 medeoprichter was. We zullen Nico Hamers zeer missen en wensen zijn echtgenote Tilly, met kinderen, kleinkinderen en familie alle sterkte.

In dankbare herinnering aan

Nico
(Nicolaas Alanus)
Hamers

Geboren:

14 oktober 1926 te Nijmegen

Overleden:

11 september 2019 te Malden

Begraven:

18 september 2019 te Malden

Boekaankondiging

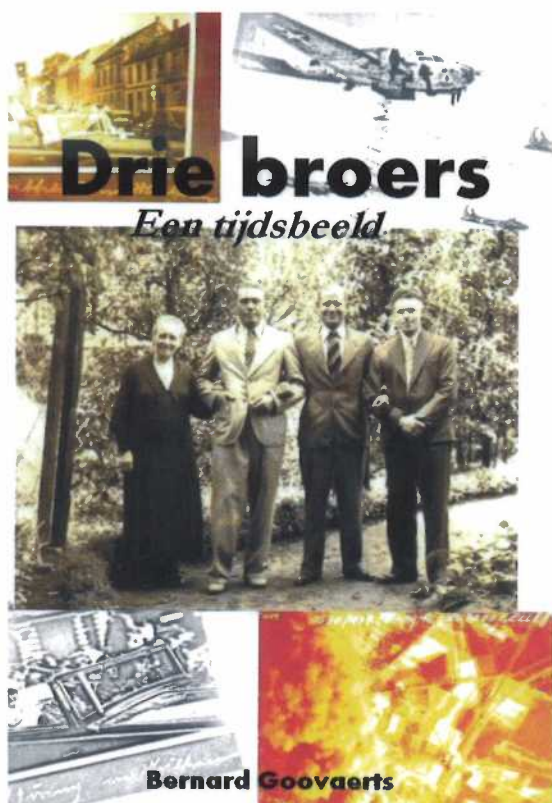
LOE BALTUSSEN

Drie broers

Goovaerts

Een reliëf bij zijn opa thuis trok lang geleden de aandacht van Bernard Goovaerts, auteur van *Drie broers - Een tijdsbeeld*. Grootvader Frits Goovaerts (1908-1993) vertelde hem toen over zijn vader, de Maastrichtse portretschilder Henri Goovaerts (1865-1912) en over zijn broers, Hans (1900-1952) en Heinz (1904-1945). Dat verhaal heeft Bernard Goovaerts nooit losgelaten. In de afgelopen jaren is hij terug in de tijd op zoek gegaan naar de *Drie broers* uit de van oorsprong Belgisch-Nederlandse familie Goovaerts.

Dat het boek is verschenen rond het jubileum van onze bevrijding, is niet toevallig. Er loopt langs de drie broers een imaginaire rode draad vanaf de Eerste Wereldoorlog op Sint-Pieter bij Maastricht tot in Celle in Duitsland. Bernard Goovaerts is erin geslaagd in een boeiend tijdsbeeld te schrijven over het leven van Hans, Heinz en Frits Goovaerts. De basis voor dit drieluik is een jarenlang goed bewaard en rijk gedocumenteerd familiearchief. Daarnaast heeft de auteur veel gesprekken gevoerd met hun nakomelingen. Het boek leest als een historische documentaire over drie generaties Goovaerts en de impact van de oorlog op deze familie.

De oudste broers Hans en Heinz zijn in Düsseldorf geboren, waar hun vader Henri een tekenschool heeft. De jongste, Frits, is geboren en getogen in Maastricht. Hoewel Nederland in de Eerste Wereldoorlog neutraal is, wordt Maastricht geconfronteerd met de gevolgen ervan pal over de grens in België. Ook het dan vaderloze gezin krijgt daarmee te maken. Samen met haar twee jongste kinderen Heinz en Frits besluit de weduwe Goovaerts-Meyer in 1923 terug te keren naar haar familie in Celle (D). Hans werkt bij een handelsmaatschappij in Den Haag en wordt uitgezonden naar Nederlands-Indië. Heinz werkt bij een drukinktfabrikant in Berlijn. Frits, die het tekentalent van zijn vader Henri heeft, volgt de Kunstnijverheidacademie in Hannover en wordt grafisch ontwerper in Mühlheim aan de Ruhr.

Duitsland verkeert na de Eerste Wereldoorlog in chaos. Hitlers NSDAP krijgt 't voor het zeggen. Op straat groeit de agressie. De Rijksdag wordt in brand gestoken.

Het is van grote invloed op Heinz, Frits en hun gezinnen. Ze maken zich zorgen over de consequenties van hun Nederlanderschap.

Als Japan begin 1942 de Indische archipel binnenvalt, worden Hans en zijn gezin in een Jappenkamp van elkaar gescheiden. Na de capitulatie in 1945 komen ze weer bij elkaar en arriveren ze in januari 1946 in Nederland. Tot medio 1946 verblijven ze in Slenaken.

Heinz verhuist in 1943 met vrouw en kinderen naar Sofia in Bulgarije, waar hij directeur wordt van de drukinktfabriek Helios. Bij de bevrijding door de Russen wordt Heinz aangezien voor een Duitser. Zijn vrouw en kinderen worden overgebracht naar een interneringskamp. Heinz wordt gedeporteerd naar een werkkamp in de Oekraïne waar hij in mei 1945 overlijdt aan ziekte en ontberingen. Eind 1947 arriveren zijn weduwe en kinderen in Maastricht.

Frits keert eind augustus 1946 met zijn gezin en zijn moeder vanuit Duitsland weer terug in Maastricht.

Het boek is zeker interessant vanuit een genealogisch perspectief. Maar het is vooral ook een heel persoonlijke familiehistorie die tot in details laat zien hoe Hans, Heinz en Frits worden getroffen door een oorlog die 75 jaar later voor hun nakomelingen nog niet is afgelopen.

Bernard Goovaerts: *Drie broers - Een tijdsbeeld*, Uitgeverij U2pi, 's-Gravenhage, 139p, 56 ill. ISBN 978 90 8759 851 8 - NUR 689, paperback, € 16.-.

Vader en zoon

Savelkouls

FRANS SAVELKOULS

komen uit de kast

Tijdens een van mijn eerste bezoeken aan het Rijksarchief in Limburg (RAL) te Maastricht (tegenwoordig het Regionaal Historisch Centrum Limburg) in de jaren tachtig van de vorige eeuw, vond ik in de zogenaamde *Kast van Eyck* (thans niet meer bestaand) de correspondentie tussen het RAL en een zekere Oskar Savelkouls uit Keulen. De briefwisseling dateerde uit september 1933. Oskar vroeg het RAL om hem behulpzaam te zijn bij het zoeken naar informatie over zijn uit Sittard afkomstige grootvader. De woonplaats van Oskar duidde erop dat er in onze familie een Duitse tak moest zijn. Om hier wat over te weten te komen, stuurde ik een brief naar de afdeling bevolking van de stad Keulen met het verzoek om informatie over Oskar. Het *Einwohnermeldeamt* van deze stad liet mij per kerende post weten dat de bevolkingsadministratie van Keulen door oorlogsgeweld vernietigd was. Een beginpunt had ik dus niet. Uit het adresboek van Keulen uit 1933 kon ik opmaken dat Oskar in de Ehrenstraße 45-47 III woonde en dat hij een handel dreef in huis- en keukenapparatuur. Daarmee eindigde voorlopig mijn zoektocht. Werk en gezin vroegen veel aandacht waardoor ik de notities in mijn eigen kast legde en Oskar vergat.

Enkele jaren later kreeg ik een cd in handen met een opname van de opera *Fidelio* van Beethoven. De partij van Rocco werd gezongen door een zekere Adolf Savelkouls. Het ging om een oorspronkelijke opname uit 1950 die enkele decennia later op cd was gezet. Ik trachtte via de platenmaatschappij en via een muziektijdschrift achter de identiteit van deze zanger met zijn onaangename voornaam te komen. Het bleken doodlopende wegen. De cd verdween in dezelfde kast waarin de aantekeningen van Oskar waren opgeborgen.

Twee jaar geleden besloot ik werk te maken van het onderzoek naar de Duitse familie. Via het aanschrijven van mensen met de naam Savelkouls in Duitsland ontstond er een klein netwerkje waaruit ik veel informatie kon putten. Vanuit Sittard was een zekere Frans Johan Savelkouls rond 1820 naar het Saargebied getrokken waar hij de stamvader werd van de Duitse tak. Frans Johan was op procreatief gebied een driftig baasje want hij was de vader van maar liefst twintig kinderen waaronder een zoon met de naam Oskar. Was hij de Keulse Oskar? Ik had geen aanknopingspunten die dat vermoeden konden bevestigen.

Enkele maanden geleden wees iemand mij erop dat er een

Adolf Savelkouls

*Sängerlexicon*¹ bestaat, een soort encyclopedie met de namen van beroemde en minder beroemde zangers. De Koninklijke Bibliotheek in Den Haag bleek deze *Sängerlexicon* in haar collectie te hebben. Op een grijze herfst dag in 2018 ben ik naar de residentie gespoord om het lexicon te bekijken. In deel vier vond ik warempel een lemma over Adolf waarin zijn carrière werd beschreven en waarin zijn geboorte- en overlijdensjaren waren aangegeven. De bijbehorende plaatsnamen ontbraken waardoor ik nog niet heel veel opschoot. Vermeld werd wel dat Adolf verbonden was geweest aan theaters in Koblenz, Chemnitz en Berlijn. Ik heb deze theaters aan-

geschreven en vanuit Chemnitz kreeg ik uitvoerige informatie met onder andere de exacte geboortedatum en -plaats: 16 mei 1903 in het Saarlandse Völklingen. Toen was het niet moeilijk meer. Binnen een week kreeg ik van het *Standesamt* in Völklingen de geboorteakte toegestuurd. Het bleek dat de vader van Adolf de voornaam Oskar droeg. Omdat in de documenten uit Chemnitz stond vermeld dat Adolf voor de oorlog een korte tijd bij zijn vader in de zaak in Keulen gewerkt had, was de cirkel rond: Oskar uit Keulen en Oskar uit Völklingen waren dezelfde persoon. Oskar en Adolf konden daarmee na dertig jaar eindelijk letterlijk uit de kast komen.

Stamreeks van Adolf Friedrich Urban SAVELKOULS

I. Dirck Savelkoul, tr. Trijn N.N.

II. **Wilhelmus Savelkoul**, ged. Papenhoven 23 maart 1659; tr. Papenhoven 13 okt. 1690 **Elisabeth Schragen**, ged. Papenhoven 27 sept. 1665, overl. Obbicht 29 aug. 1715, dochter van Anthonius Schragen en Sophia N.N.

III. **Joannes Savelkoul**, ged. Obbicht 7 sept. 1691; tr. Obbicht 24 okt. 1710 **Ida (Oda) Wennemaekers**, overl. Urmond 4 febr. 1738.

IV. **Guilelmus Savelkoul**, ged. Obbicht 20 dec. 1710, begr. Urmond 19 dec. 1766; tr. Urmond 24 febr. 1743 **Maria Ancque (Enquez)**, ged. Urmond 26 sept. 1709, overl. aldaar 3 okt. 1786, dochter van Arnoldus Anque en Cornelia Jorissen.

V. **Johannes Wilhelmus (Jan Willem) Savelkoul**, ged. Urmond 27 juni 1751, militair, korporaal, wachmeester, luitenant, kapitein, koopman, overl. Sittard 30 thermidor VII (17 aug. 1799); tr. Alkmaar 15 juni 1777 **Anna Maria Priem**, geb. Gouda (volgens haar overlijdensakte) circa 1747, overl. Susteren 29 juli 1808, dochter van Nicolaas Priem en Margaretha Bosch.

VI. **Joannes Martinus Savelkoul**, ged. Breda 13 mei 1781, [de vader is afk. uit *Ormond* bij Sittard en moeder is afk. uit Breda], koopman, overl. Sittard 19 febr. 1812 (volgens zijn overlijdensakte was hij geb. te Utrecht en volgens de geboorteakte van zoon Louis was het gezin woonachtig in huis 151 in de Plakstraat te Sittard); tr. Sittard 18 fructidor X (5 sept. 1802) **Maria Joanna Catharina Benedict (van Bock)**, ged. Sittard 24 jan. 1783, overl. Heusweiler (Saarland, Duitsland) 4 febr. 1862, dochter van Joannes Daniel Benedict, chirurgijn en koopman, en Anna Cornelia van Mulcken; zij hertr. Carl Joseph Schleiden.

VII. **François Jean (Wilhelm) Savelkoul**, geb. Sittard 13 aug. 1807, meester - zadelmaker (*Meister Sattler*), herbergier (*Wirt*), overl. Dudweiler (Saarland, Duitsland) 6 jan. 1876; tr. 1e 1 jan. 1837 **Anna Margaretha Rosina Stein**, ged. Solingen (D) 20 febr. 1806, overl. Dudweiler 9 juni 1858, dochter van Joannes Michael Carl Stein, herbergier (*Wirt*), en Joanna Rosina Schaeffens; tr. 2e Dudweiler 11 nov. 1858 **Margaretha Budian**, geb. Kaiserslautern (D) 4 juni 1834, overl. Püttlingen (D) 11 maart 1893, dochter van Heinrich Budian en Anna Maria Zeiger.

Trouwfoto van François Jean Savelkoul en Margaretha Budian

VIII. **Oskar Savelkoul**, geb. Dudweiler 23 juli 1868, blikslager (*Klempner*), handelaar in huis- en keukenapparatuur (*Haus- und Küchegeräte*), overl. Kochenstadt (?) 18 okt. 1943; tr. Völklingen (D) 28 juni 1895 **Katharina Gerstner**, geb. Fürstenhausen (D) 27 aug. 1869.

IX. **Adolf Friedrich Urban Savelkoul**, geb. Völklingen (D) 16 mei 1903, operazanger, bas buffo (vertolker van vrolijke c.q. komische rollen), regisseur, overl. Karl Marxstadt (voorheen en nadien Chemnitz, Saksen, Deutsche Demokratische Republik) 12 okt. 1971, begr. aldaar kerkhof Sankt Nicolaiker, tr. Keulen-Ehrenfeld in 1938 **Margarete Neufeind**.

Guilelmus Savelkoul en Maria Ancque (generatie IV.) zijn de eerste gemeenschappelijke voorouders van Adolf Friedrich Urban en de auteur.

Noten

- 1 K.J. KUTSCH, L. RIEMENS, *Großes Sängerlexikon. Band 4: Maffo-Seidel*, dritte erweiterte Auflage, Bern, München 1997, 3062

Dopen van kinderen van

Maasschippers

te Olne (provincie Luik) 1676-1678

ARIE JAN STASSE

Als aanvulling voor de interessante bronbewerking van de heer Henk Boersma kan ik meedelen dat er in de periode 1676-1678 nog vier inschrijvingen staan in het protestants doopregister van Olne.¹ Ik herkende de ouderparen omdat ik deze bij eerder onderzoek op verschillende plaatsen ben tegengekomen. Tussen vierkante haken heb ik ook de trouwplaats- en datum toegevoegd, plus aanvullende informatie.

Olne maakte deel uit van het Graafschap Dalhem. Het Land van Dalhem was een van de drie Landen van Overmaas en ten gevolge van het Partagetraktaat kwam het dorp in 1661 aan de Republiek der Verenigde Nederlanden, als meest zuidelijk gelegen exclave van het generaliteitsland Staats-Overmaas. De interesse van de Republiek voor dit dorp was niet vreemd aan het feit dat er zich al minstens sedert 1649 een protestantse gemeente bevond.

In dat jaar werd het simultaneum in Olne geïntroduceerd door de predikant Henry Chrouet (1621-1691).

Als zodanig beschikte 'Holland' gedurende een periode van meer dan 120 jaar, midden in de huidige Belgische provincie Luik, over een stukje grondgebied dat tot aan de rivier Vesder reikte. Pas in 1785 met het Verdrag van Fontainebleau werd deze wel erg zuidelijk gelegen Hollandse exclave afgestaan aan de Oostenrijkse Nederlanden.²

Inschrijvingen 1676-1678

20 ?? 1676 [maand niet genoemd] Catarine, kind van Jacob Bours, schipper-koopman, en Maria Clouns

[Jacob Bours, weduwnaar, maasschipper, ondertr. Maastricht 26 okt. 1659, tr. Nijmegen (1e afkondiging) 6 nov. 1659 Maria Clouns, j.d. van Nimegen; tr. Eijsden 14 dec. 1659]

okt. 1677 [dag niet genoemd] Michel, kind van Mathis Hacken en Berber Paradis. Doopheffers Jacob Bours, Peter Gel..s? en Aeltens Clounen.

[Mathys Hacke maasschipper j.m. van Venloo, ondertr. Dordrecht 11 febr. 1663 Barbara Paradys, j.d. van 's-Hertogenbosch beyde woonende t'scheep; ook geroepen in de Franse kerk van (vermoedelijk) Dordrecht (er is een hiaat in de Dordse registers), tr. Dubbeldam met attest van Dominee Rolandi op 25 febr. 1663. Dominee Rolandi is

waarschijnlijk identiek met Ds. Jacobus Rolandus, predikant te Dordrecht 1662-1686]

24 febr. 1678 Christina, kind van Mattys Cloens en Mette Kreften. Doopheffers: Harmen Paradis en Jacobus Roskaem, Agnes Kreften en Gritte Walraven.

[Matthijs Cloens, j.m., tr. Sleeuwijk april 1674 Metje Creefte, j.d.]

Mechtildis Creefs leefde in 1717 nog en verbleef toen (tijdelijk?) te Wesseem. Zij verkocht op 13 juli 1718 als weduwe van Mathijs Cloens en als gevolmachtigde van al haar meerderjarige kinderen, een halve vrecht land gelegen in het *Savelvelt* aan het *Grünweegskén* achter Panheel voor 23 pattacons.³

21 nov. 1678 Pieter, kind van Simon Mona en Jeneken Baen.

[Simon Monna, j.m. van Dordrecht, ondertr. Dordrecht 12 okt. 1670 Janneke Baan, j.d. van Sliedrecht]

Nog twee kleine correcties op het artikel van Boersma:

1 dec. 1688 Merie Kousten, lees: Metie Kousten

29 juli 1699 Wonk, lees: Vonk

Mogelijk zijn er ook inschrijvingen te vinden in de protestantse doopboeken van de plaats Dalhem (1646-1792). [N.B. ik ken er één uit de literatuur: Michiel Jamin, geboren Dalhem 15 februari en gedoopt aldaar 18 februari 1663]⁴

Noten

- 1 H.J.L.M. BOERSMA, *Dopen van kinderen van Maasschippers te Luik 1673-1702*, in: *Limburgs Tijdschrift voor Genealogie* 46 (2018), 61-62.
- 2 <https://nl.wikipedia.org/wiki/Olne>
- 3 RHCL, 01.182C, Archief Laathof De Pas te Panheel inv.nr. 11, overdrachtsregister 1684-1727, folio 122vs. Mededeling van Jan H. Hanssen, waarvoor dank.
- 4 De Groot Jamin, in: *Nederland's Patriciaat* 1 (1910), 271; Regionaal Archief Nijmegen, toegang 210, De Groot - Jamin, De Groot 1523-1912, inv.nr. 30, Gewaarmerkt uittreksel uit het doopregister van Dalhem betreffende de doop van Michiel Jamin op 18 februari 1663, 1886, 1 stuk.

16e Genealogische Ontmoetingsdag

Limburg

BERT VAN LAER

van de Kon. Ver. Familiekunde Vlaanderen - Prov. Limburg vzw

Op zondag 13 oktober a.s. organiseert de Kon. Ver. Familiekunde Vlaanderen - Prov. Limburg vzw, haar Genealogische Ontmoetingsdag Limburg in het Gallo-Romeins Museum te Tongeren, Kielenstraat 15, 3700 Tongeren (B). Deze Genealogische Ontmoetingsdag vindt plaats in het "Trilicium" van 11:00 tot 17:00 uur en wordt georganiseerd in samenwerking met een zeer gevarieerde groep standhouders:

Uit België:

- Kon. Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap Tongeren,
- Stadsarchief Tongeren,
- De gebruikersgroep Limburg (B) van het Genealogisch programma PRO-GEN,
- Geschied- en Oudheidkundig Genootschap Riemst,
- Heemkundige Kring Nieuwerkerken
- Heemkundige Kring Landrada Munsterbilzen.
- Mathieu Kunnen en Patrick Vanoppen met genealogische computerbestanden.

Uit Nederland:

- Stichting Edmond Delhougne Roermond,
- Kon. Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG) sectie Genealogie,
- Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) afdeling Zuid-Limburg.
- De heraldische stand van René Vroomen voor KVFVL (BE) - KLGOG (NL) - NGV (NL).

Edmond Delhougne penning

Tijdens deze dag zal ook de "Edmond Delhougne Penning" en een oorkonde uitgereikt worden. Deze penning is bestemd voor een persoon die een bijzondere bijdrage heeft geleverd aan de ontwikkeling en de promotie van de genealogie binnen het gebied van de Nederlandse en/of Belgische provincie Limburg. De onderscheiding wordt toegekend door een jury van de KLGOG-sectie Genealogie, NGV Zuid-Limburg, NGV Kempen- en Peelland, de KVFV-Limburg en de Stichting Edmond Delhougne. De penning, die is ontworpen door kunstenaar Tanja Webbers uit Heythuysen, is in brons uitgevoerd en draagt de

beeltenis van Edmond Delhougne met als omschrift: "EDMOND DELHOUGNE PENNING".

Tijdens de ontmoetingsdag zal de penning en oorkonde overhandigd worden aan Pierre Marie Guillaume (Piet) Severijns, geboren te Lanaken op 11 september 1931, thans wonende te Tongeren. De heer Severijns is erelid van Koninklijke Vereniging Familiekunde Vlaanderen-Provincie Limburg; erevoorzitter en thans nog bestuurslid van het Koninklijk Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap van Tongeren en erelid van de Federatie van Geschied- en Oudheidkundige Kringen van Belgisch Limburg. De uitreiking geschiedt in het "Auditorium" tussen 14:00 en 15:00 uur.

Parkeren is op zondag gratis op aangegeven/toegelaten plaatsen, behalve de ondergrondse parkings.

Bezoek van René Vroomen aan Piet Severijns en zijn echtgenote op 21 juni 2019 bij welke gelegenheid hij het echtpaar feliciteerde met de toekenning van de Edmond Delhougne Penning aan Piet Severijns.

